

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZOMBAT október 30.

300. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Az ügyvéd

Az a revolverlövés, amellyel egy csődbejutott topolai malomtulajdonos megsebesítette csődtömeggondnokát, az egész országban visszhangzik és rátereli a közvélemény figyelmét az igazságszolgáltatás egy égető problémájára. Magát a büncselekményt, amely egy nemrég még dugsgazdag és most teljesen tönkrement ember elkeseredésének paroxizmusából pattant ki, a bíróság van hivatva megítélni és e tekintetben semmiféle prejudikáció, sem pro, sem contra nem jogosult. Aki összeütközésbe jön a törvénnyel, a fölött az illetékes bírói fórumok rendelkeznek és az ellene meginduló bünvádi eljárásban a vád és védelem szervein kívül más tényező ingerenciát nem gyakorolhat.

Ami ezt az esetet kiemeli a közönséges és a törvénykezési funkciókkal már el is intézett bűnügyek krónikájából, az az elkövetett merénylet nyilvánvaló motivuma: *a bosszu az ügyvéd ellen.* Ez a kérdésnek egyik része, amellyel a sajtónak foglalkoznia kell, hogy a jogvédelem munkásainak szerepéhez fűződő ösztönös ódiom káros hatására rávilágítson. Az ügyvéd, aki a jogkereső közönség kiszolgálásával felbecsülhetetlenül fontos missziót tölt be, akinek működése nélkül jogállam és konszolidált szociális és gazdasági viszonyok el sem képzelhetők, gyakran kényszerül kötelességteljesítése közben népszerűtlenségre és gyűlöletes lépésekre. Ha ezeket elmulasztja, szembehelyezkedik hivatása parancsaival, ha megteszi, a megszorultak lelketlen szipolyozódnak, a nyomor shylocki kiuzsorázójának látszatát vonja magára. Ami az ügyvédi tevékenységben nem tetszetős, sokkal inkább ragad meg a közhangulatban, amelyet tudvaleg nem tárgyilagossággal irányítanak, mint a jogvédelem lelkiismeretes elvégzésének minden kimagasló érdeme. Akinek a bíróság előtt dolga van, az hajlamos minden bajáért áthárítani a felelősséget az ellenfél ügyvédjére. Minél jobban, minél alaposabban felel meg az ügyvéd fele megbizásának, annál inkább van kitéve az mbertelenség vádjának, a mely a szuboticiához hasonló megdöbentő önbíráskodásra vezethet.

Ugy mondják, hogy a merénylő topolai malomtulajdonost a csőd a legnagyobb nélkülözésbe kergette és az emiatt érzett kétségbeesés adott gyilkos fegyvert a kezébe. Az indultól vérbeborult agy nem fogékony az objektív érvek iránt és vele szemben a jogrendet csak a büntető judikatura bástyázhatja körül. Azonban a most lejátékozott véres dráma kapcsán szükséges rámutatni azokra a tarthatatlan anomáliákra, amelyeket a nálunk érvényben lévő régi csődtörvény intézményesít. A csőd a mostani gyakorlatban az adóst koldusbotra juttatja és örök időkre gondnokság alá helyezi, a hitelezőt pedig a legkritikább esetben elégti ki — követelése néhány százaléka erejéig. A törvény lehetővé teszi, hogy a csődtömeghez tartozó milliós vagyionokat eljárási költségek címén számoljanak el. Csoda-e, ha az ügyvéd nem menekül a törvényben számára megnyitott pénzforrás elöl és egy-egy csődtömeggondnok állásért valóságos versenyfutás fejlődik

ki, itt-ott olyan izgalmas epizódokkal, amelyek megállnák helyüket egy detektívfilmben is? A jelenlegi jogállapot az, hogy ha valaki csődbejut, az, tekintet nélkül a tömeggondnok személyére, anyagilag elvesztett ember. Élete végéig közadós marad és a hitelezőknek is felkopik az álluk, míg a csődtömegből egy parát kapnak. Mindenki tudja ezt

és mégsem történik semmi az igazságügyi kormányzat részéről, hogy az adós és hitelező jogos érdekeit megmentse ettől az abszurd törvénytől. Mindenki tudja ezt, csak annak, akit ez a törvény földönfutóvá tesz, homályosodik el a judiciuma és szorul ökölbe a keze, hogy lesújtson — a törvény alapján álló ügyvédre.

A topolai malomtulajdonos a büntetőtörvénykönyv paragrafusai szerint meg fog lakolni bűnéért. De fel fogja-e riasztani közömbösségükből a szuboticiai revolverdörrenés azokat az illetékes faktorokat, akiken mulik, hogy ez az ósdi csődtörvény, amely csak rombol és emberölésre bősítheti a kifosztott adóst, végre lomtárba kerüljön?

Szerdáig elnapolták a nemzetgyűlést

A dobrovoljäckérdés a parlament előtt — Stanojevics Áca látogatása Pasicsnál

Beogradból jelentik: A politikai helyzetben a pénteki napon semmiféle változás nem állott be. *Korosec* Antun, a szlovén néppárt vezére felgyógyult már betegségéből és *péntek délelőtt megjelent a miniszterelnöki palotában, ami érthető feltűnést keltett*, mert mindenki azt hitte, hogy *Korosec* a miniszterelnökkel fog tárgyalni. Csakhamar kiderült azonban, hogy *Korosec Nincsiest kereste fel*, akinek hivatala tudvaleg szintén a miniszterelnökségi palotában van. *Korosec* este elutazott Ljubljanába.

A radikális pártban a *Pasics*-csoport egyelőre várakozó állásponton van és nyugodtan néz a vezér elhatározásai elé. *Pasics* naponta igen

sok politikust fogad. A vajdasági képviselők közül *Radonics Jován dr. szuboticiai radikális képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke másfél óráig tárgyalt a pártvezérrel aktuális politikai kérdésekről. Ugyancsak meglátogatta Pasicsot Gavrilovics Ottó szombori radikális képviselő is és egy óra hosszat tanácskozott vele.*

A kormány radikális párti miniszterei közül *Nincsiés, Srskiés, Makszimovics, Pérics és Trifunovics* Misa találkoztak a miniszterelnöknél és este háromnegyed nyolcig tanácskoztak. Távozásuk alkalmával kijelentették az újságíróknak, hogy *pártokról és a parlament további munkarendjéről tanácskoztak.*

A parlament ülése

A parlament péntek délelőtti ülésén a napirend előtt *dr. Pivko Pribicevics*-párti képviselő beteriesztette a *dobrovoljäckérdés helyzetének rendezéséről* szóló javaslatát.

— A dobrovoljäckérdésről szóló törvényt — mondotta *Pivko* — már régen meg kellett volna alkotni. A javaslatot, melyet beteriesztettem, a dobrovoljäck-szövetség már régen kidolgozta és átadta a hadügyminiszternek azzal, hogy nyújtsa be a parlamentnek. A hadügyminiszter mind eddig elmulasztotta ezt és ezért most én terjesztem elő a parlamentnek azzal, hogy mondja ki rá a sürgősséget. 1917 február 24-én Odeszszában 122. szám alatt *Zsivkovics* tábornok, a dobrovoljäck hadtest parancsnoka napiparancsot adott ki, melyben a kormány *földet ígért a dobrovoljäckoknak.* Ezt az ígéretet teljesíteniük kell azokkal szemben, akik hősiességgel küzdöttek az ország szabadságáért és az egyesülésért.

A miniszterelnök obstrukcióval vádolja az ellenzék

Pasarics dr. alelnök: A királyi országos kormány elnökét illeti a szó. *(Viharos derűlttség a Ház minden oldalán.)*

Pasarics dr. alelnök: Elismerem, hogy tévedtem, lapsus linguae. *(Derűlttség.)*

Uzunovics miniszterelnök hosszasan bizonyítja, hogy az ellenzék *valójában obstrukciót folytat.*

Az ellenzék *állandóan közbeszól, nagy lármá támad, úgy hogy a miniszterelnök percekig nem tud szöhoz jutni.* Az elnök *Pribicevics Valeriant többször rendreutasítja.* Ezután a miniszterelnök így folytatja:

— Az ellenzék felesleges kérdések felvetésével megakadályozza a parlament munkáját. A nép munkát és

nem obstrukciót kíván. *Az ellenzék, ha így folytatja, arra fogja kényszeríteni a kormányt, hogy revidálja a házszabályokat.*

— *Ne fenyegetsen!* — hangzik az ellenzék részéről.

Uzunovics miniszterelnök: A Ház előtt sok fontos állami és nemzeti kérdés fekszik. Minden percet fel kell használni a munkára. Az obstrukcióért főleg a független demokraták a felelősek.

Vujics Dimitrije földmivespárti a sürgősség mellett szólalt fel és hangsúlyozta, hogy *a dobrovoljäckokkal igazságtalanul bánnak.* *Nincsiés* külügyminiszter — mondotta *Vujics* — már hónapok óta sürgeti, hogy *Mokrin és Kikinda* környékén kergessék el a dobrovoljäckokat és adják vissza a földeket a romániai németeknek. Végül *Vujics* visszautasította az obstrukció vádját.

Sibenik agrárreformügyi miniszter kijelentette, hogy a kormány már kidolgozta a dobrovoljäck törvényjavaslatot és legközelebb a parlament elé terjeszti. Miután *Povko dr.* javaslata teljesen megegyezik a kormányéval, kijelenti, hogy *a kormány a sürgősséget elfogadja.*

Setyerov Szlávko demokrata szintén a sürgősség mellett beszélt és hosszasan fejtegette a dobrovoljäckkérdést.

Lukinics Edo *Uzunovics* miniszterelnökkel polemizált és visszautasította az obstrukció vádját. Kijelentette, hogy *a parlament azért nem dolgozik, mert a kormány permanens válságban van.*

Elfogadták a nemzetközi léghajózási konvenciót

Áttértek ezután a *léghajózásról szóló nemzetközi konvenció* letárgyalására. *Nincsiés* külügyminiszter kérte a javaslat elfogadását, amit

168 szavazattal egyhangulag megtörtént.

Megválasztották még a kettősbitokosokra vonatkozó jugoszláv-román konvenció letárgyalására a bizottságot. A bizottságba 9 radikalist, 3 Radics-pártit, 2 demokrataát, 2 Pribicevics-pártit, 2 szlovén néppártit, 1 Jovanovics-pártit, 1 földmivespártit és 1 Nikics-pártit választottak be.

Pasarics alelnök bejelentette, hogy *a Ház üléseit szerdáig elnapolja* és ezzel az ülés végetért.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság péntek délután ülést tartott, melyen *Setyerov* Szlávko javaslatára szűkebb bizottságot választottak a *Milosevics* Rassa által hangoztatott vádak kivizsgálására. A bizottság tagjai lettek *Gavrilovics Ottó, Trpkovics Szánkó, Setyerov* Szlávko és *Pusenjak*. Ezután felolvasták a pancsevói selemgyár igazgatójának jelentését az ochridi, prestani és doljrani tavak kihasználásáról. A legközelebbi ülést a bizottság szerdán tartja, amikor az osztálysorsjáték ügyét fogják letárgyalni.

Még nem simultak el az ellentétek az adóegységesítés körül

Az adóegységesítési bizottság kormánypárti tagjai pénteken értekezletet tartottak, amelyen az adókulcsokra vonatkozó szakaszt vitatták meg. Megegyezés még nem jött létre a két kormányzópárt közt, de remélik, hogy a tanácskozást a legközelebbi alkalommal befejezik és akkor a jövő hétre összehívják az adóegységesítő bizottság plenáris ülését.

Sibenik agrárreformügyi miniszter tanácskozása Radicsnál

Sibenik Jankó agrárreformügyi miniszter Bródbba utazott, ahol fontos politikai kérdések megbeszélése céljából találkozik *Radics* Istvánnal. Ez alkalommal megbeszélnek a dalmáciai agrártörvény és a neptuni konvenciók ügyét is. *Sibenik* szombaton érkezik vissza Beogradba és magával hozza a pártvezér utasításait a horvát parasztklub számára.

Radics agitációs utia Boszniában

Radics István *Pernar dr.* belügyi államtitkár kíséretében szombaton Boszniába utazik, ahol egész sor népgyűlést fog tartani. Az első népgyűlést vasárnap lesz Jajcén.

Pucelj földművelésügyi miniszter Susakra utazott, hogy az árvíz által okozott károkat megtekintse. A

földművelésügyi miniszter vasárnap részt vesz a Radics-párt orlai népgyűlésén.

Sztanojevic Áca tanácskozási Pasicsal

Sztanojevic Áca a pénteki napon folytatta tanácskozásait a radikális-párt vezetőivel. Délután Sztanojevic Áca meglátogatta Pasicsot és hosszú ideig tárgyalt vele.

A vasutasok véglegesítésének elhalasztása

Pénteken ülést tartott az a bizottság, amely a vasutasok véglegesítésének elhalasztásáról szóló törvényjavaslat letárgyalására választottak. A bizottság a javaslatot általános-ságban és részleteiben elfogadta.

Sztrilics Béla interpellációja a Krivaja ármentesítő társulat ügyében

Sztrilics Béla Jovanovic-párti képviselő kérdést nyújtott be a földművelésügyi miniszteriumhoz a Krivaja ármentesítő társulat ügyében. Sztrilics előadja, hogy a társulat kormánybiztosa egy malmot vásárolt meg a társulat részére 425.000 dinárért, holott a társulat, mielőtt az autonómiáját felfüggesztették, csak 170.000 dinárt ígért érte, de ezt az ajánlatot is visszavonta. A csatorna kitisztítására 2.000.000 dinárt költöttek, a kitisztítás mégsem történt meg a kellő alapos-sággal. Nagy összegeket költöttek kormánybiztosi fizetésre, napidijakra és egyebekre. Mindezek alapján hat pontból álló kérdést intéz Sztrilics a földművelésügyi miniszterhez.

Kulpin réme

A kulpini rendőrőrmester végigverte az egész községet

A noviszadi törvényszék pénteken tárgyalta Malesev Vláda kulpini rendőrőrmester és a kulpini községi rendőrség több közrendőrének bűnügyét, akiket a noviszadi ügyészség azzal vádolt, hogy valóságos rémei voltak a községnek, a rendőrőrmester bikacsökkel, bottal, kardlappal és ököllel ütötte-verte a lakosságot és ebben a brutáltságában a többi rendőr segítségére volt.

A vádlottak padján Malesev Vláda rendőrőrmester, Kukucska József, Lázics Péra, Gyura István, Popov István községi rendőrök, Gajdobranszki Szteván és Milinkov Milán földművesek, volt községi rendőrök ültek.

A mogorva kinézésű Malesev rendőrőrmestert azzal vádolta az ügyészség, hogy 1924 március 14-én Kulpinban a rendőrszobájában Sirka Pál gazdálkodót bikacsökkel többször fejbeverte és amikor ez a további verések előtt el akart menekülni, Kukucska József és Milinkov Milán utját állták, betuszkolták a rendőrőrmesterhez, aki egy padra dobta, Gajdobranszki és Popov ezalatt tartották, amíg a vérszomjas Malesev korbácsolta. Amikor Malesev Sirka megveretésével elkészült, gallérijánál fogva rugta ki és azt kiállította utána:

— Régi így kellett volna veled bánanom, de a belügyminiszter engedélye nem jött meg előbb.

Sirka súlyos testi sértés és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt jelentette fel bántalmazóját.

Malesev 1923., 1924., 1925. években pinban a kihallgatásra beidézett Kolárszki Milos földművelőt úgy összeverte, hogy az nyolc napig ágyban feküdt. Ez esetben is Kukucska fogta le és tartotta vissza Kolárszkit.

Malesev 1923. 1924. 1925. években Popov Mitát, Cserovszki Sámuel, Rákics Rajkót, Lukács Valentint, Gainov Krsztát, Trpinszki Misát, Melik Jankót, Kozs Dánielt, Klavács Misát, Cserovszki Jánt és Nikolics Milost összeverte, amely-nél Lázics Péra, Gajdobranszki, Kukucska Popov segítettek.

A brutális rendőrőrmester ezenkívül 1925-ben Kulpinban községi rendőrökkel megüzente Kolárszki Velinkának, ha az eladott komlójából nem juttat neki 320 dinárt, úgy megveri. Emiatt zsarolásért indult meg ellene az eljárás. Pénteken a vádlottak csak részleges val-

lomást tettek, míg Malesev minden tettlegességet tagadott. A kihallgatott tanúk azonban a vádlottak ellen vallottak. A bíróság súlyos testisértés és hivatalos hatalommal való visszaélés bűntettében mondta ki a kulpini rendőrséget bűnösnek és ezért Malesev Lázár rend-

őrőrmestert egyévi börtönre és 1000 dinár pénzbüntetésre, Gajdobranszki Stevát három havi, Kukucska Pétert hat havi fogházra és 500—500 dinár pénzbüntetésre ítélte. Lázics Pérot, Milinkov Milánt, Popov Sztevánt pedig fölmentette a bíróság. Az elítéltek felebbtek.

Mussolini kinevelte a történettudósokat

Az olasz miniszterelnök beszéde a fasiszta forradalom negyedik évfordulójának római emlékünnepején

Rómából jelentik: A győzelmes fasiszta forradalom negyedik évfordulóját Rómában csütörtökön határtalan lelkesedéssel ünnepelték meg. Az alkonyat beálltától egészen éjjelig pazarivilágításban tündökölt a főváros és az ablakokban gyertyák és kandaláberek égtek. Későn este a fekete ingesek római szervezete felvonult a miniszterelnökség elé és hosszú időn keresztül éljeneztek a miniszterelnököt. Mussolini este kilenc órakor megjelent a palota erkélyén, személyesen felolvasta az évforduló alkalmából az olasz nemzethez intézett kiáltványát, majd rövid beszédet tartott, amelyekben többek közt a következőket mondotta:

— Csak nevetnünk lehet egyes történettudósok felett, akik a fasiszmus közelgő végét jósolják. Négy év óta állunk szünet nélkül harcban, de még sohasem voltunk erősebbek, ifjabbak és határozottabbak, mint

ma. Most már csak egy parancsom van számotokra: *Kitartani, kitartani éveken át* és akkor megtörik rajtunk minden kiritika és ellenzés és lepatlan rólunk minden mocsok és minden szidalom, amelynek még mindig ki vagyunk téve. Az olasz nép ma egy a parlamenttel és jogai minden tekintetben biztosítva vannak. Az elmúlt években századunk egyetlen komoly forradalmát éltük át és megástuk a sirját annak az Olaszországnak, amelyet korhadt, demokráta-liberális szellem irányított és amely az osztályérdekkel állandó harcában már nemcsak bajonettieket nyugszik, hanem igazi erőnk a nemzet összhangja és a fasiszmus már nem egyes emberektől függ, hanem maradandó értéke a nemzetnek. A mai generáció letünik — fejezte be beszédét Mussolini — elmulo-
lok én is, *de a fasiszmus sohasem tűnhet el.* A ducet viharosan megéljeneztek.

A felsőházi javaslat nagyvási mánia

Lukács György és Drózd Győző beszéde a magyar nemzetgyűlés felsőházi vitájában

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteki ülésén az elnök bejelentette, hogy Szily Tamás visszavonta a nyolc órás ülések tartására vonatkozó indítványát. Ezután folytatták a felsőházi törvényjavaslat vitáját, amelynek első szónoka Lukács György egységspárti a javaslat mellett szólalt föl. Különösen Anponyi és Rakovszky beszédeivel polemizált és alaptalannak mondotta Rakovszky Istvánnak azt a kifogását, amit az államfő kinevezési jogával szemben támasztott. Szerinte a javaslat nem egyéb, mint az államhatalom gyakorlásának további rendezése és a javaslat elfogadásával a nemzetgyűlés átadja helyét a szuverenitás első alkotmányos tényezőjének, a képviselőháznak, amely a szuverenitást a másik alkotmányos tényezővel, a felsőházzal együtt fogja képviselni. *Ez lesz a Bethlen-féle konszolidáció befejezése.* Az így helyreállított jogfolytonosság legközelebbi feladata lesz visszamenőleg szankcionálni a nemzetgyűlés eddigi működését és azután *meglesz a lehetősége annak, hogy*

az alkotmány másik tényezőjének, a királyságnak a kérdését rendezzék.

Felkiáltások a baloldaltól: Hogyan? Ki lesz a király?

Pikler Emil: Ki lesz az eljövendő? Cserty József: Vissza akarják hozni a gyilkosokat, a Habsburgokat!

Lukács György hangsúlyozta ezután, hogy meg kell várni azt az időt, amíg Magyarország nemzetközi helyzete annyira megerősödik, hogy a királykérdést saját elhatározásából oldhatja meg. *Tiltakozott végül az ellen a gondolat ellen, hogy a nemzetgyűlés mandátumát meghosszabbítsák és kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja.*

Drózd Győző felszólalásában azt fejtegette, hogy a törvényhozás mostani formája sohasem találkozhatik a magyar nép rokonszenvével. Érthetetlennek találja, hogy a mai viszonyok között miért szükséges újból nyeregbe ültetni a Habsburgokat. *A felsőházi javaslat nagyvási mánia, mert az ötszáz főnyi törvényhozást a magyar nemzet nem bírja el.*

Ötven millió adóhátralékot hajtanak be ez év végéig Szuboticán

Bogojevics Iván miniszteri biztos újabb vizsgálatot tartott pénteken a városi adóhivatalban

Bogojevics Iván pénzügyminiszteri inspektor, aki néhány hónappal ezelőtt vizsgálatot tartott a szubotikai városi adóhivatalban és a pénzügyigazgatóságon, pénteken újból Szuboticán tartózkodott és a városi adóhivatalban felülvizsgálta, hogy az ügykezelés hiányainak pótlására és az adóhátralékok behajtására vonatkozó rendelkezést mennyiben hajtották végre. A *Bácsme gyei Napló* munkatársának alkalma volt beszélni Bogojevics miniszteri biztossal, aki tapasztalatairól a következőképpen nyilatkozott:

— Megvizsgáltam, hogy a szubotikai városi adóhivatalban mennyiben tartják be azokat a rendelkezéseket, amelyeket legutóbb kiadtam és ellenőriztem azt is, hogy a kerületi pénzügyigazgatóság eleget tesz-e annak az utasításnak, hogy kiküldje az általam kijelölt tisztviselőket a városi adóhivatal ügy-

kezelésének és az adóhátralékok behajtásának ellenőrzésére. Megállapítottam, hogy a pénzügyigazgatóság két tisztviselője a napokban szemlélt tartott a városi adóhivatalban és ennek eredményéről nekem jelentést is tettek. Megállapíthatom, hogy az *adminisztratív hiányok pótlása lassan halad csak előre*, amit bizonyos mértékben érthetővé tesz az az óriási, hihetetlen mértékű hátralék, ami itt felgyülemlett. Az igyekezet a hiányok pótlására meglátszik ugyan, bár a szükséges munkát most sem végzik el a megállapított határidőig.

— *Ami az adóhátralék behajtását illeti, az ezen a téren elért eredményekkel egyáltalában nem vagyok megelégedve.* Juliusi szubotikai vizsgálatom alkalmával *nyolcvanhárommillió dinár volt az adóhátralék.* Időközben az adófelvételbizottságok a jövedelem- és hadinyereségadó-kivetéseket

husz millióval redukálták és ehhez számítva mintegy tízmillió törlést, amit az adózók egyrészenek az országból való távozására, másrészt az adó behajthatatlansága miatt kell keresztülvezetni, még mindig több, mint ötven millió dinár Szuboticán az adóhátralék. Igaz ugyan, hogy július, augusztus, szeptember és október hónapokban is történtek fizetések, azonban ezeknek az összege csak az 1926. év második felére előirányzott állami adóbevételnek felel meg. Miután a városi adóhivatalnak most már teljesen tiszta kép áll rendelkezésére minden adófizetőre nézve, a *legerélyesebben ragaszkodnom kell ahhoz, hogy az ötvenmillió dinárnyi szubotikai adóhátralékot ez év végéig behajtsák.* Amennyiben novemberben sem mutatkozna kielégítő eredmény az adóhátralékok behajtása terén, úgy *kénytelen leszek a felelős tisztviselőkkel szemben megtenni a végső lépéseket a pénzügyminiszter útján a belügyminiszteriumban.*

Elmondotta még Bogojevics pénzügyminiszteri biztos, hogy a legutóbbi napokban az *apatini és odzsaci-i* járási pénzügyigazgatóságokat vizsgálta felül és azt tapasztalta, hogy egyes adónemek 1915 óta nincsenek lezárva és ugyanezen idő óta a járási pénzügyigazgatóságok nem hitelesítették a községi adókönyveket. Az *apatini járásban* negyvenegy millió, az *odzsaciban* negyvenhárom millió dinár az adóhátralék. Ezeknek a hátralékoknak a behajtására — kivéve az árvíz sújtotta községeket, amelyek kedvezőbb elbánásban részesülnek — Bogojevics miniszteri biztos ugyancsak ez év végéig adott határidőt.

Kocsmának nézte a subotikai gimnáziumot

Különös kaland a gimnázium udvarán

Különös kalandja volt csütörtökön éjszaka Gárics Jován gimnáziumi igazgatónak. Csütörtökön este a cselédjé jelentette, hogy egy idegen tartózkodik a gimnázium kertjében, aki időnként gyufát gyújt. Villanylámpával átkutatták a kertet, de senkit sem találtak. Éjjel tájban berontott Gárics szobájába a cselédjé s jelentette, hogy betörők dörömbölnek a konyhaajtón. Az igazgató maga is meggyőződött, hogy erőszakkal ki akarják nyitni a konyhaajtót s ezért bement az uccai szobába s az ablakon át segítségért kiáltott.

A néptelen uccán senki sem hallotta az igazgató segélykiáltását, végre egy részeg napszámos vetődött arra, akit az igazgató megkért, hogy hozzon segítséget. A napszámos csak magyarul tudott, az igazgató ellenben csak szerbül beszélt és így jó időbe telt, amíg az ittas emberrel megértette magát. A napszámos el is ment a rendőrségre segítségért. A rendőrségen látták, hogy erősen be van szeselve és a segélykérő napszámot akarták becsukni. Végre mégis megtették annyit, hogy egy rendőrorjáratot adtak mellé, amelyet elvezetett a gimnáziumhoz, ahol az igazgató még mindig az ablakban állva hívta a segítséget. A rendőrök bementek a gimnázium udvarába és a kert bokrai között meg is találták a »betörőt«, akiről kiderült, hogy egy városi tisztviselő, aki az öntudatlanságig részeg. Hosszas faggatás után megértette, hogy miről van szó és ijedten tiltakozott az ellen a vád ellen, hogy ő be akart volna törni a gimnáziumi igazgató lakására, hanem elmondotta, hogy még egy kicsit inni szeretett volna s kocsmának nézte a gimnáziumot s itál végett kopogtatott be konyhájukba.

A városi tisztviselőnek megmagyarázták, hogy a gimnáziumban legfeljebb tudományismeretét elégítheti ki, azt is csak nappal és minthogy a rendőrök tudták róla, hogy jómódu ember, akiről nem lehet feltételezni, hogy lopni akart volna, igazolás után szabadon bocsátották.

KISEBBSÉGI ÉLET

A romániai zsidó hitközségek kongresszust tartottak Temesvárott. A kongresszust megelőzően a zsidó iskola fenntartók tartottak értekezletet, melyen elfogadták Sebestyén Dezső dr. nagyváradi iskolaigazgatónak azt az indítványát, hogy memorandumot intézzenek a kormányhoz, melyben kérni fogják, engedje meg, hogy az összes romániai zsidó iskolákban az oktatás a tanulóknak anyanyelvén történhessen, a regátban román nyelven, Bukovinában német, Erdélyben és a Bánságban magyar nyelven.

*

Véres harcban robbantak ki az ellentétek egy ruszinszkói faluban. Dercenben, ebben a szinmagyar községben a lakosság már régóta ellenséges viszonyban élt a telepeseikkel. A magyarok rossz szemmel nézték a kolonistákat egyrészt azért, mert a földreform alkalmával ugyszólván minden szabad földet ők kaptak, másrészt, mert nem járultak hozzá a község terhehez. A földnélküli magyar szegénység, mely a csehszlovák agrárpolitika hibáiért a telepéseket tette felelőssé, ez elmúlt éjszaka megtámadta a kolonistákat és kiverte őket a faluból. A véres küzdelem során egy telepes meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült. A hatóság a támadók vezetőit: három magyar földművest letartóztatott.

*

Himnusz-pórt tárgyalt a napokban a kézdivásárhelyi törvényszék. A pör vádlottja: Paal Lajos kézdivásárhelyi lelkész és Kovács János kántortanító, akik a rendőrséghez érkezett névtelen följelentés szerint az óesztendő estéjén a templomban a gyülekezet előtt egy templomi zsoltárt énekeltek a Himnusz dallamára. A tárgyaláson a két vádlott kijelentette, hogy soha sem énekeltek a templomban mást, mint egyházi dallamokat. A bíróság rövid tanácskozás után mindkét vádlottat felmentette.

*

Az Adeverulban Livilu P. Nesta ismert román publicista hosszabb cikket írt abból az alkalomból, hogy Colban Erich, a Népszövetség főtájkára beutazta Romániát. »Egy álló év óta — írja a kitünő román publicista — egyebet sem teszünk, mint a kisebbségi probléma megoldásának szükségességét hangsúlyozunk, amelyet úgy képzelünk, hogy azt tisztességesen, a pártok egyetértése útján kidolgozott törvénnyel kell végrehajtani. Ilyenformán megszüntethetők volna az utóbbi évek felesleges agitációi, a pártoknak egy okkal kevesebb állna rendelkezésre a kicsinyes intrikákra, viszont az egységesített Románia különösen morális szempontból óriási nyereséget könyvelhetne volna el a maga javára és nem lenne kénytelen öngazdálkodásra a nemzetek szövetségének kiküldöttjét idecsalogtatni. A román pártok egységes felfogásával szemben elűntek volna a kisebbségek túlzott követelése és a kisebbségek ezután már teljes szabadsággal kereshettek volna elhelyezkedést a különféle román pártok keretein belül, mert hiszen ők már az ország szabad és megelégedett polgárainak tekinthetnek magukat. Ezért a felfogásunkért kezdetben, de még nem is olyan régen, erős támadásokban volt részünk. Ismételt hangzatták az ismert rágalmakat, míg lassan a politikai körök felismerték a mi harcunk jogosságát. De ekkor sem a jog és jogosság álláspontjára helyezkedett, hanem az opportunitáséra. Az Avarescu-párt megkötötte az ismert csucsi paktumot, de csak azért, mert Goga Oktávián felismerte azt a súlyt, amelyet a kisebbségek a választások idején jelentenek. Goga példáját a liberális-párt is követte, amely megkötötte az első választási paktumot a magyarokkal, hogy legalább valamelyes eredményt érhesse el a községi és a mezőgazdasági kamarai választásoknál. Azután életbeléptették a választási törvényt, amely a román választók tömegének akarata ellen brutá-

lisan támadó, mert a népszerűség hiányában szenvedő kormányok sorsát a kisebbségek kezébe tette le. Ezt az antinacionális törvényt a liberálisok készítették, amely elsősorban a néppártnak biztosította a többséget. Következésképpen az utóbbi két évben az egész kérdés csak az érdekeltég kérdése volt és senkinek komolyan eszébe sem jutott a kisebbségi kérdés megoldása. A kisebbségek jogai a politikai börze portékájává lett, amelyet mindegyik párt tulakar licitálni.

*

Az erdélyi magyar párt vezetési tárgyalásokat folytatnak Bukarestben, hogy a kormányt rábírák a paktum becsületes végrehajtására. A lapok élénk figyelemmel kísérik a tárgyalások menetét, melynek eredményétől igen

sok függ a belpolitikai életben. Az egyik bukaresti lap a magyar párt elnökének, Bethlen György grófnak nyilatkozata kapcsán a következőket írja a tárgyalásokról: »Azok számára, akik ismerik Bethlen nagyon tartózkodó magatartását, ezek a kijelentések elhatározó jellegűek és a Goga miniszternél tett látogatása alkalmával mondottak ultimátum-szerű jelleget adnak. A magyar párt elnöke megfélelt Bucsan államtitkárnak a gyergyói nagygyűlés után tett kijelentésére, amelyben a kisebbségek képviselői nagyon türelmetlenek és a kormány nem áll szóba azok ideges képviselőivel. A magyar párt még a parlament megnyitása előtt tiszta helyzetet akar látni, hogy a körülményekhez képest válassza meg parlamenti magatartását.«

Elfogták Erzberger egyik gyilkosát

A Mühlhausenban letartóztatott titokzatos idegen vezette a gyilkosok autóját

Párisból jelentik: A Mühlhausenben letartóztatott Edelmann nevű titokzatos német kém, aki a Rajnavidéken Fournier álnéven élt, a Martin szerint ugyanaz, aki Erzberger meggyilkolásakor azt az autót vezette, amelyen a gyilkosok elmene-kültek és akinek állítólag magának is része volt a gyilkosság elkövetésében.

A francia hatóságok tudvalevőleg titokban tartják mindazt, amit Edelmann-Fournier személyével kapcsolatban megállapítottak, a Martin azonban beavatott helyről úgy értesül, hogy az elfogott ember *bűnössége mindenképpen bizonyítva van.* A

német hatóságok annak idején Erzberger meggyilkolása után kinyomozták, hogy annak az egyénnek, aki a gyilkosok autóját vezette, egy Klein névre szóló soffőrigazolványa volt és most Edelmann letartóztatása után a lakásán tartott házkutatás alkalmával megtalálták ezt a soffőrigazolványt. A nyomozás annak idején azt is kiderítette, hogy Edelmann a »Konzul« titkos szervezetnek egyik vezetőtagja volt és a francia hatóságoknak is úgy járult a gyanujuk a Mühlhausenben álnéven élő titokzatos idegenre, hogy az bizonyos német titkos szervezetekkel tartott fenn érintkezést.

Szokolhamisító rendőrfelügyelő

Fordulat a szokolhamisítási ügy új budapesti nyomozásában

Budapestről jelentik: A szokolhamisítás miatt megindult pótnyomozás ügyében döntő fordulat állt be. Az ügyészség ugyanis vádiratot adott az évek előtt nyugalmába vonult Bockelberg Ede volt rendőrfelügyelő ellen. Bockelberget az ügy újrafelvételének megindulása után a budapesti csehszlovák követség és a csehszlovák Nemzeti Bank jogi képviselőjének indítványára hallgatta ki a rendőrség és úgy az ő vallomása, mint több más vallomás alapján az ügyészség most vádiratot

adott ki a volt rendőrfelügyelő ellen. Bockelberg Nádossy Imre védőjét, dr. Gál Jenőt bizta meg azzal, hogy kifogásokkal éljen a vádirattal szemben.

Az ügyészség egyidejűleg tiz-tizenöt gyanúsított ellen megszüntette az eljárást. A csehszlovák Nemzeti Bank felfolyamodással élt a megszüntető végzés ellen a főügyészséghez és ha az is a megszüntetés mellett dönt, akkor a csehszlovák Nemzeti Bank valószínűleg átveszi a pótmagánvádat.

Áll a noviszadi hidrész

Pénteken felvontatták a pillérekre a noviszadi hidrész — Óriási közönség jelenlétében történt meg a felvontatás

Az elkészült noviszadi hidrésznek a pillérekre való felvontatása többszöri elhalasztás után pénteken megtörtént. Már kora reggel hatalmas embertömeg állta körül a noviszadi hídfő környékét, hogy szemtanúja legyen a ritka technikai műveletnek.

Az építésügyi minisztérium részéről Trifanovics Fülöp, a hidépítési osztály főnöke, Sztéfanovics Andrija egyetemi tanár, a szaktanács elnöke, Novakovics Vladimir osztályfőnök, Joszipo-vics Vlada inspektor jöttek el Beogradból és kívülük még jelen voltak Burzakovics, a noviszadi építésügyi igazgatóság vezetője és helyettese, Painkovics Milán, a katonaság részéről Nikolics Sztévan mérnök-tábornok, Kovács Vojislav műszaki ezredes, Rajkovic Milorad alezredes, továbbá Lánkos Nenád főmérnök, aki az állam részéről a hidépítés ellenőrzésével van megbízva, a város részéről Plávsics Nikola műszaki tanácsos, Stessel Rudolf városi főmérnök, Rákics Rádenkó rendőrfőkapitány helyettes. Azonkívül ott voltak Djodics Gyuró tábornok-hadserregparancsnok, Tdsics tábornok, Mirskov Dusan főmérnök, a hidrotechnikai

hivatal vezetője, dr. Adamovics István, az ügyvédi kamara elnöke, Tosics Dusan, a mérnökkamara titkára, a város majdnem minden mérnöke és nagy érdeklődő közönség.

Már reggel nyolc órakor minden munkás a maga kijelölt helyén volt és Siemers főmérnök, az Aug. Klöhne dortmundi hidépítő cég vezető főmérnöke mérnökkarával már megtette az intézkedéseket a hidrész felvontására.

Előbb kiszivattyúzták a dunai uszályokból a vizet, amelyet a nivellálás miatt bocsájtottak az uszályokba, úgy hogy az uszályokra épített vasszerkezet a hidrész alá támaszthatta.

A hidrész legmagasabb két főszozlopa alatt hatalmas vassaruk vannak elhelyezve, melyek a Dunából kiemelkedő pillérekre kerülnek. Az uszályokon levő vasszerkezet a viznek az uszályból való kibocsájtása után a második ideiglenes alátámasztás alá került. Ezzel a második alátámasztékkal felemelték a hidrésznek a vízfeletti kiálló végét és ennek folytán a főszozlopok alá erősített két saru felszabadult az ideiglenes cölöpárványokról és a hidrész most már csak a két uszályon levő vasszerkezeten

és a hidrész másik vége alá helyezett kerekeken mozgó két vaskocsin nyugodott. A két vaskocsi és a parton elhelyezett hatalmas cölöpökre erősített drótkötelek segítségével, melyet monstruózus csiga csavart fel, a hidrész megindult a pillérek felé. A felvontatás meglepő gyorsasággal ment. Amikor a hidrész vízfeletti vége az első dunai köpillérré került, az uszályokba vizet bocsájtottak, ezáltal ezek felszabadultak a hid szerkezetétől és visszajöttek a partra, hogy a nagy két főszozlop alatti saru alá helyezkedjenek el. A vizet újból kibocsájtották az uszályokból. A két uszály vasszerkezete a két saru alá került és most már újból megindult a két uszály a köpillér felé és a két sarut helyezte a köpillérré. Ennek megtörténte után a két uszály megkerülte a pillért és a hidrész vízfeletti végét addig tolta Petrovaradin felé, míg a saruk végleg elhelyezkedtek állandó helyükön, a köpilléren.

Eredetileg úgy tervezték, hogy ez a monstruózus munka még délelőtt elkészül, de a szivattyutelepen kisebb defektus történt, amelynek megjavítása néhány órát vett igénybe. Így a délelőtti tervezett hidrész felvontatása délutánra maradt. Pont 3 órakor adta ki Siemers főmérnök a kürt jelet a munka megkezdésére.

A csigát összesen csak nyolc munkás csavarta és szabadszemmel jól lehetett látni, amint a hatalmas hidrész a két vaskocsin és a két uszályon közeledett a hid pilléréhez. Átlag öt percnél két métert közeledett a hidrész kitűzött céljához.

A hidrész felemelésével este hat óráig annyira jutottak, hogy a hidrész felső traverzeit sikerült a pillérekre elhelyezni, éjfélre pedig a sarukat is felvontatták a pillérekre.

A munkát szombatban reggel hat órakor folytatják és a vezető mérnökök kijelentése szerint a hid szombat déle készen lesz. Szombaton délelőtt a Dunának ezen a szakaszán csak kisebb hajók és csónakok közlekedhetnek, mert a hullámvérés aadályozza a munka zavartalanását.

A milliomos külön titokzatos halála

Három év előtti titokzatos gyilkosság ügyében nyomoz a budapesti rendőrség

Budapestről jelentik: Hetek óta nyomoz a budapesti rendőrség egy állítólagos gyilkosság ügyében. Az Esplanád szállodában lakott Hondl Viktor dugszag öreg külön, aki három évvel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Névtelen feljelentés alapján hat héttel ezelőtt indította meg a budapesti rendőrség a nyomozást, amely azonban csak annyit tudott megállapítani, hogy Hondl az eltűnés előtti napokban eladta két házát és a kapott pénzt idegen valutára váltva, azt egy zacskóba tette és a nyakára akasztva hordta. Megállapította a rendőri nyomozás azt is, hogy Hondl közvetlen eltűnése előtt előkelő urakkal tárgyalt.

Uj fordulatot adott a nyomozásnak, hogy péntek délelőtt ujjabb levél érkezett a főkapitányságra egy bécsi nőtől teljes névaláirással. A levélíró most már pontosan megnevezi Hondl állítólagos gyilkosait és közli azoknak jelenlegi tartózkodási helyét is. Elmondja a levélíró, hogy eddig hallgatnia kellett, mert az egyik tettessel közös háztartásban élt és atól gyermeke is született és hogy a tartásdíjat megkaphassa, nem merte a hatóságokat nyomra vezetni. Most azonban már nem tud lelkiismeretén uralkodni és azért közli az adatokat a rendőrséggel.

A rendőrség a nyomozás adatairól semmit nem hoz nyilvánosságra, azonban Budapestben elterjedt hírek szerint a titokzatos levélíró a milliomos meggyilkolásával egy olyan egyént gyanúsít, akinek neve az utóbbi évek atrocitásaiban igen gyakran előfordult.

A forradalmi liszt

Noviszdai város 1919-ben lefoglalta a Zagreb részére megvásárolt tíz vagon lisztet — Foljlik a per Novi zad ellen

A noviszdai felelőbíró bíróság csütörtökön tárgyalta azt az érdekes polgári pert, amelyet a zagrebi Prometno dioničarsko društvo indított Noviszdai város ellen 580.000 dinár különbözet és járuléki megfizetése iránt.

1919-ben a zagrebi Prometno, amely meg volt bízva, hogy Zagreb város lakosságát lisztrel lássa el, szerződést kötött Faith Boldizsár noviszdai malomtulajdonossal 10 vagon liszt leszállítására. 1919 október második felében a malom megpróbátta a megrendelt lisztet leszállítani, azonban Noviszdai város akkori tanácsa a szállítási engedélyt megtagadta és így a Prometno d. d. nem volt képes az általa megrendelt és már ki is fizetett lisztet Noviszdáról elszállítani. Ugyanazon év november 8-ikán Faith Boldizsár felszólította a Prometnot, hogy a liszt elszállításáról gondoskodjék, mert a bekövetkező eshetőségekért nem vállal felelősséget. November 24-ikén megjelent a malomban Noviszdai város egy kirendelt bizottsága, amely a malom egész készletét és így a Prometno által vásárolt 10 vagon lisztet is elrekviráta. A város azzal indokolta eljárását, hogy Noviszdai város teljesen liszt nélkül áll és félt, hogy a lakosság szegényebb osztályai kenyér nélkül maradnak és rendzavarást okoznak.

A rekviráció ellen a Prometno a közéleti minisztériummal lépéseket tett. Bukseg Vilim, akkori közéleti miniszter előbb telefonon, majd a mikor pár nappal utóbb személyesen volt Noviszdán, szóbelileg és másnap táviratilag is elrendelte a rekviráció feloldását és utasította a várost, hogy Zagreb város közéleti miniszterére szánt tíz vagon lisztet nyomban adja ki és a mennyiben a lefoglalt liszt már kiosztásra került volna, a város egyéb készleteiből pótolja azt. A közéleti miniszter felhívta Noviszdai város figyelmét a fennálló rendelkezésre, mely szerint lisztet, vagy búzát csak vagyonszámba felvett tulajdonosoknál szabad rekvirálni, nem pedig kereskedőknél, vagy malomknál.

A város akkori polgármestere, Zsi-

vojnóvi János ezen miniszteri rendelet értelmében megígérte a Prometnonak, hogy a vagyonszámba felvett búzát rekvirálni és a Prometnotól elvett liszt helyébe megöröklendő és a Prometnonak kiszolgáltatni a 10 vagon lisztet.

A városi tanács azonban nem rendelte el ezt a rekvirációt, mert a nép hangulata nagyon fenyegetőnek látszott s 1920 február 3-án a város polgármestere ki is jelentette, hogy semmi kilátás sincs arra, hogy a város vagyonszámba felvett búzánál, vagy gazdájánál fogatosítandó rekviráció eredményes lenne s azért azt tanácsolta a Prometnonak, hogy szerezze be máshol az elrekvirált lisztet. A Prometno kénytelen-kelletlen megígérte a tanácsot és a lisztet a gyakori hengermalomban szerezte be sokkal magasabb áron és a különbözetet a várostól követelte. Noviszdai nem akart fizetni, amire a zagrebi vállalat képviselője, dr. Hadzsi Koszta ügyvéd pert indított a város ellen, előbb 418.000 dinár különbözet megfizetése iránt, később azonban a felelőbíró eljárás során a kere-

seti összeget felemelte 580.000 dinárra. Az első foku bíróságnál a kihallgatott tanúk igazolták a tényállást, amelynek alapján a bíróság a kereseti összegben marasztalta a várost. A felelőbíró bíróság azon tények alapján, hogy a liszt árak emelkedése folytán lehetővé vált a sütemények árát magasabbra emelni, a különbözetet kiegyenlítő látta és arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a Prometnonak nincsen kára és így nem is követelhetett kártérítést.

A semmitűző dr. Hadzsi Koszta felülvizsgálati kérelme alapján feloldotta a másodfoku bíróság ítéletét, új eljárásra utasította a felelőbíró bíróságot, hogy újabb tanúk kihallgatása által tüzetesen állapítsa meg a tényállást, hogy az akkori polgármester kötelező formában tett-e ígéretet a liszt megtérítésére és hogy a rekvirációt a vagyonszámba felvett tulajdonosoknál fogatosították-e.

A felelőbíró bíróság Jackovszki tanácsa csütörtöki tárgyalásán egy újabb tanu kihallgatását rendelte el. Jogász körökben érdeklődéssel várják az érdekes per kimenetelét.

Osztrák és bolgár arisztokraták botrány-pöre Csehszlovákiában

Csalás és zsarolás címén feljelentették Cyrill bolgár herceget és Einem bárónt

A feljelentőt letartóztatták

Prágából jelentik: Nagy feltűnést keltett az egész országban, hogy a prágai rendőrség letartóztatta Eisler Róbertet, a főváros egyik legelőkelőbb ügyvédjét.

A letartóztatásnak igen érdekes előzményei vannak. Koburg Fülöp herceg unokaöccsei, Cyrill és Josiás hercegek közt pör keletkezett a Szlovenszkóban levő hatalmas birtok tulajdonjoga körül. Cyrill herceg a pört rábizta dr. Eisler Róbert prágai ügyvédre, aki három bécsi ügyvéddel elvállalta, hogy huszonötmillió csehszlovák korona honoráriumért a százhuszonnyolc millió aranykoronát érő vagyonkomplexumot vizsgálja Josiás hercegtől. Cyrill erre a honoráriumra bianco-váltót adott át Eislernek, aki három éven keresztül képviselte különböző prágai fórumok előtt. Néhány héttel ezelőtt az ügyvéd közel három millió csehszlovák koronát kapott azzal a rendelkezéssel, hogy

a hercegnek néhány adósságát fizesse ki. Eisler azonban ennek az összegnek csupán egy részét használta fel az adósságok törlesztésére, a többit követelésnek számlájára könyvelte el. A herceg, egy bécsi hírlapíró tanácsára, emiatt szakított Eisler ügyvéddel és elhatározta, hogy bünyvádi feljelentést tesz ellene. A prágai ügyvéd azonban megelőzte és zsarolás és csalás címén feljelentést tett a bolgár herceg, valamint Einem bárónt és Nickel, a Cyrill-birtok vezérigazgatója ellen. A rendőrség Einem bárónt, aki éppen Prágában tartózkodott, le is tartóztatta. A bárónt kihallgatása során tisztázta magát, egyúttal azonban súlyos vádakot emelt Eisler ellen, akit a vádak alapján azonnal letartóztattak — a bárónt pedig szabadon bocsátották.

A lapok szerint Eisler dr. letartóztatásával az egész ügy még koránt sincs

elintézve és a nyilvánosság még nagyon sok érdekes dolgot fog megtudni, mielőtt az ügy bíróság elé kerülne. Eisler dr. kijelentette, hogy a bíróság elé a rábizott pénzek felhasználásáról pontos elszámolást terjeszt be, tekintet nélkül arra, hogy ez az elszámolás bizonyos jelentékeny, az ügybe belekeveredett személyeket kompromittálni fog.

A Narodni Politika úgy tudja, hogy az ügyben igen sok magasállású államhivatalnok van belekeverve.

November másodikán

lesznek a választások az Egyesült-Államokban

Éles agitáció előzi meg a képviselőházi és szenátusi választásokat

Newyorkból jelentik: A választási agitáció teljes erejével fellángolt az Egyesült-Államok egész területén.

November másodikán dönti el az amerikai nép, hogy melyik pártnak juttassa a többséget a képviselőházban és szenátusban.

Az új elnökválasztás csak két év múlva lesz és a novemberi választásoknak ettől független jelentőségük van, mert a kongresszus többségének kialakulása Amerikában nem szokott prejudikálni az elnökválasztásnak.

A választás esélyeire vonatkozólag határozott választ adni még nem lehet. Az aktuális problémák: A prohibíció, a farmerkérdés és a külpolitikai kérdések nagyon kiéleződtek és

úgy a demokrata, mint a republikánus párt is győzelemre számít.

A november másodiki választáson a képviselőházat a maga teljes egészében, a szenátust pedig egyharmadában alakítják ujja. A képviselői mandátum két évre, a szenátori hat évre szól, de ez a hat év három részre van tagolva, úgy hogy minden második évben lejár a szenátusi mandátumok egyharmada.

A képviselőknél és szenátoroknál kívül az Egyesült-Államok népe november másodikán még tizenkét kormányzót és sok állam funkcionáriust is választ.

Az olasz fagyaltos

Irtá: Karinyh Frigyes

I

Tizenhárom évvel ezelőtt volt — világosan emlékszem rá, mert B.-t nagyon szerettem és becsültem is. Az eljövendő magyar muzsika egyik legnagyobb reménysége volt valóban, huszonhatévesen, tele tüzzel és kedéllyel és hittel. Szlávosan túlzékesen lélek maga is, mint eszményképe a költészetben, Petőfi, akinek verseihez önálló zenekölteményeket írt.

Akkor délután is muzsikáról volt szó. Két héttel előbb mutatták be egy suitejét — a siker felkavaró hatása alatt elfojtott, régi tervek lángoltak fel benne. Az operáról beszélt, aminek körvonalai abban az időben alakultak ki ködös, hősi szövegekben, a hangokból szőtt lélek hurjain — a készülő nagy operáról, ami már éjjel-nappal ott zengett benne, mióta elhatározta, hogy megírja. Most már hitt benne, hitte, hogy nemcsak az ő életében, de a muzsika történetében is fordulópont lesz ez a munka.

Az Andrassy-uton sétáltunk lefelé, észre se vettük, hogy a Ligetbe értünk. Alkonyodott és a tavaszi égbolt vörhenyes kékje áttűzsedett az ő lelkesedésétől — a felhők mögül szikrázó paripák dobogtak elő, a Zenith és Nadir mint a Szférák zenéjének Szólama és Ellenszólama megnyílt a fülünknek s a távoli harangszó annyi volt csak mint árva timpenon ebben az óriási zenekarban. Hangosan magyarul, égő szemekkel, kipirultan — csapkodta a karjait, sétálpálcajával dirigálta a készülő Nyitányt. Ötféle hangszert szólaltatva dudolva, énekelve, menydörögve és furulyázva egy-

szere — az egész ember élt, lobogott, mint egy égfelétörő ária. Elragadtatva néztem és hallgattam. És ekkor egyszerre leeresztette a karjait és elhallgatott és eltűnődött. Csodálkozva kérdeztem, mi ütött belé — kedvetlenül válaszolt, aztán percekig szótlánul mentünk.

— Magam sem tudom mi az — mondta — egyszerre olyan halálosan rosszkedvű lettem.

Abban az időben, az akkoriban feltűnő új, forradalmi tudományok lelkes híve voltam — a szigorúan egzakt lélekelemző-módszer felfedezései erősen foglalkoztattak, magamon és másokon kísérletezve kerestem mindenben a tételek igazolását. Nógatni kezdtem, próbálja meg ellenőrizni a gondolat és képzetársulás utját, mielőtt a rossz hangulat beállt, hogy megtalálják azt a képzetet, a fertőző anyagot, ami kiváltotta. Immelámmal engedelmessékedt. Kiderült, hogy semmi különös képzet, vagy emléke nem volt.

— Ki fogsz nevetni — mondta végre kitérve — emlékszel arra a talján fagyaltosra, aki két perccel ezelőtt erre jött az ösvényen, a kocsiját tolva?

— Igen — mondtam elgondolkozva — még félre is álltam egy pillanatra, hogy elmeheessen mellettünk.

— Nahát — mondta ő fanyar mosolylyal — abban a pillanatban lett ilyen nehéz a szívem. Nem emlékszem az arcára — nem is érdemes, jelentéktelen, érdektelen arc volt. De ahogy elment mellettem, mintha hátulról fejbeütöttek volna, egyszerre elszállt belőlem minden kedv, ami pillanattal előbb rángatott... Megrázta magát, végigsimította a homlokát.

— Eh... ostobaság!... Magyarozni próbáltam neki, hogy vé-

letlen nincsen. Ha ő úgy érzi, hogy ez a beteges levertség az olasz fagyaltossal kapcsolatban lett urrá rajta, akkor ez azt jelenti, hogy az olasz fagyaltos hasonlított valakire, vagy emlékeztette valamire, akár személyesen, akár a helyzetnél fogva, ahogy meglátta. Ez a helyzet talán szerepet játszott az ő multjában, hihetőleg még nagyon régen, a gyermekkorában, de tudatalanná vált, ahogy az új lélektan tanítja. Igyekeztek rájönni, milyen gyermekkori emléket idézi fel szabadon ez a találkozás — ha rájön, azonnal el fog mulni a rossz hangulat.

Udvarián végighallgatott, de nem látszott meg rajta, hogy meggyőztem. Ettől magam is kedvetlen lettem. Darabig még beszélgettünk közönyös dolgokról, aztán elváltunk.

Akkor beszéltem vele utoljára. Egy hónap múlva kitört a világháború és ő az első csapatokkal elment.

II.

Mult nyáron Pádovában korán érkezve az állomásra, egy óráig kellett várnom. A közeli uccákon barangolva, betértem egy osteriába. Halat ettem, chiantit ittam rá és unalmamban beszélgetni kezdtem a pincérrel, egy fekete szicíliai emberrel, aki valami oknál fogva, emlékeztetett egy ismerősömrre. Rossz olaszszómon sajátos karakterén hamar észrevettem, hogy magyar vagyok, néhány magyar szót mondott s meglepetésemre bőbeszédűen dícskedni kezdett, hogy tizennégyben félévig Pesten dolgozott, mint fagyaltos. »Új a lisztben nagyszerű« danolta ragyogó arccal és biztosított, hogy Pest nagyon szép város.

Aztán az élettörténetét adta elő. Öt évig volt katona, az Isonzónál is har-

colt — hogy mikor? Tizenhét elején, pár hónapig. Madonna, bizony az pokol volt!

A léha újságíró kíváncsiság piszkálni kezdett — meginterjúvolni egy ismeretlen katonát, aki ellenünk harcolt a világháborúban. Néhány kérdést kockáztattam meg, közülük egy gyermekeken cinikusat.

— Mondja — ölt embert?

Vállat vont.

— Mi lövöldöztünk, — hogy talált-e a golyóm, azt én nem tudhatom. Csak egy katonáról tudom biztosan, hogy én öltem meg. Véletlenül ott is maradtunk akkor és nagyon sajnáltam szegényt.

— Hogy volt az?

— Kavernát csináltunk éccaka. Kilesték. A zöld parolis vadászok rajtuk ütöttek. Szétszaladtunk. Hajnalban egy szikla mögött kuksolva, a tetőn távcsöves magyar tisztet vettem észre. A káplárom intett mögöttem. Belelöttem. Legurult, de függve maradt egy kiálló gyökéren. Másnap visszafoglaltuk az állást. Ott nagy dolog volt az! Megtaláltuk a tiszt hulláját, leszedtük onnan. A kapszliját átadtam a szakaszparancsnoknak, ő tőle hallottam, hogy híres zenész volt odahaza. Én kitüntetés kaptam. De sajnáltam szegényt, olyan kedves arca volt. Magam temettem el, keresztet is tettem a sírára.

Mire a végére ért a történetnek, már tudtam, honnan ismerős nekem ez a volt fagyaltos. Elszoruló torokkal és ökölboszoruló kezekkel kérdeztem meg tőle, nem emlékszik-e a nevére?

És a pincér hosszas gondolkodás után képtelenül torz módon ejtve, de felismerhetően nevezte meg: B.-t, aki ezerszázötvenhét elején esett el az Isonzónál.

Nem ejtett súlyos sebet a tönkrement topolai malomtulajdonos revolvere

Nyílt uccán öt revolverlövést adott le Rác György Dimitrijevic Dragó csőd-tömeggondnokra, mert őt okolta anyagi romlásáért — Csak egy golyó talált Egy eltévedt golyó átszakította egy járó-kelő kabátját — A merénylőt letartóztatták — Rác a rendőrségen súlyos vádakot emelt Dimitrijevic ellen
A sebesült ügyvédet péntek délután megoperálták

Dimitrijevic szerint Rác György törvénytelen cselekedetre akarta rábírn

Szomorú szenzáció tartja izgalom-
ban péntek reggel óta Szuboticát.
Egy elkéseredett ember, aki minden
jel szerint előre készült arra, hogy
megölje volt ügyvédjét, a nyílt uc-
cán revolverrel intézte el a leszámol-
ást.

Ifjú Rác György, a leégett to-
polai Rác-malom vagyombukott
tulajdonosa péntek reggel fél
kilencor Szuboticán, a város
egyik legforgalmasabb uccájá-
ban revolverrel ötször rálőtt dr.
Dimitrijevic Dragó ügyvédre, a
Rác-malom csőd-tömeggondno-
kára, akit megsebesített.

Az öt lövés közül szerencsére csak
egy talált és nem ejtett nagyon su-
lyos sérülést az ügyvéden.

A malomégéstől a hamis bukásig

A topolai Rác-malom ez év január
14-ikén hajnalban kigyulladt és az egész
malomépület, a gépház kivételével, le-
égett. A tűz után az a gyanu merült fel,
hogy a malom nem véletlenségből gyul-
ladt ki és

ifjú Rác György malomtulajdonos
ellen a szubotici ügyészségnél
gyujtogatás gyanúja miatt eljárás
indult.

Ugyancsak eljárás indult Rác ellen hi-
telezési csalás miatt is.

A malom, valamint a gabonakészletek
biztosítva voltak, részben a *Rossia-Fon-
ciére* biztosító társaságnál, amely több
más biztosító társasággal együtt osz-
tozott a nagy kockázaton, míg az ugy-
nevezett *chomage* biztosítás, ami az
üzemszünet ideje alatti kártalanításra
vonatkozik, a *Dunav* biztosító társasá-
gnál volt megkötve.

A tűznél a bejelentett épület-kár egy-
millióháromszázezer dinár volt, azon-
kívül hatszázezer dinár készletkár és

Védőügyvédből csőd-tömeggondnok

A tartozások között legnyomasztóbb
volt egy sereg topolai kistermelő köve-
telése, akik hetven vagon búzát rakta-
roztak be a Rác-malomba azzal a föl-
tétellel, hogy amikor az eladási ár ne-
kik megfelel, akkor számolják el a ga-
bona árát Rác Györggyel. Ez az ugy-
nevezett *árválasztó beraktározás* két-
millió dinár tartozást jelentett Rác ter-
hére. Ezenkívül a szubotici *Közgazda-
sági Bank* és a szarajevói *Boszanszka
Bank* is érdekelve voltak.

Rác helyzete napról-napra rosz-
szabódott.

a hitelezőkkel való egyezkedés nem
haladt előre, mindezeknél fogva Rác
ügyvédjével egyetértésben a szuboti-
cai törvényszéknél maga kérte a csőd-
megnyitást, ami ez év április 12-ikén
meg is történt. Csődbiztos lett Nardini
Hrvoje dr. törvényszéki bíró, csőd-tö-
meggondnok Dimitrijevic Dragomir dr.
és helyettese Boschán Samu dr.

A csődeljárás megindult és az eljá-
rás során a hitelezők arról értesültek,
hogy

a vagyombukott Rác György ma-
lomtulajdonos a malom leégésétől a
csődnitástig részben régi követelé-
sek behajtásából, részben pedig el-
adott árukért 708.307 dinárt vett be
és ebből az összegből nem szolgál-
tatott be a csőd-tömegnek 662.204
dinárt.

A csőd-tömeggondnok erről jelentést tett
Nardini dr. csődbiztosnak és jelentésé-
ben megemlítette azt is, hogy a behajtott

Izgalmas előzmények sorozata
előzte meg a merényletet, amelynek
szereplői az egész Vajdaságban
közismert, előkelő emberek. *Dimit-
rijevic* Dragó dr. egyike a fiatal
ügyvédgeneráció legképzettebb és
legteljesebb tagjainak, akinek
irodája egyik legkeresettebb Szubo-
ticán, ifjú Rác György pedig né-
hány év előtt egyike volt a leggaz-
dagabb embereknek Topolán, aki a
politikai életben is élénk részt vett,
elnöke volt a topolai radikális párt-
szervezetnek.

Az utóbbi években Rác üzleteit
nem kísérte szerencse és ezzel meg-
kezdődött az izgalmas bűnügyi re-
gény, amelynek döntő fordulatot
adott a pénteki revolvergolyó.

a *chomage* biztosítás címén szintén hat-
százezer dinárt jelentettek be.

Rác György védőügyvédje Dimit-
rijevic Drága dr.

volt, aki a legnagyobb energiával és
lelkismeretességgel azon fáradozott,
hogy Rácot az ellene folyamatban levő
büntető ügyekből kimentse, másrészt
pedig, hogy a biztosító társaságnál ki-
eszközölje a kárösszegek kifizetését és
lehetővé tegye Rác György anyagi
helyzetének rendezését. Ez a fáradozás
annyiban sikerrel is járt, hogy Rácot
a fenyegető letartóztatástól megmen-
tette és elérte azt, hogy

a Rác ellen folyamatban levő bün-
ügyekben az eljárást megszüntet-
ték.

Közben a hitelezők, különösen pedig a
kisebb hitelezők, attól tartva, hogy pénz-
üket elvesztik, *ostrom alá vették Rác
Györgyöt*, hogy valamiképp a pénzü-
khoz jussanak.

pénz egy része valószínűleg a közadós
vejeinek. *Fülöp* Zoltán malomigazgató-
nak a birtokában van. Ugyanebben az
időben történt, hogy másrésztől is tuda-
mására hozták a csődbiztosnak, hogy a
közadós nagyobb összeg birtokában van
és azt nem szolgáltatja be a csőd-tömeg-
nek.

A csőd-tömegbiztos a csődbírósághoz
továbbította a jelentéseket, amely a
csőd-tömeg alapján ez év május 18-ikán
elrendelte Rác György letartóztá-
tását.

Az ügyészség a közadós eljárásában a
csalárd bukás büntetést látta fennforogni.
Ugyancsak az ügyészség rendelkezése
letartóztatták *Fülöp* Zoltánt is,
akinek az eljárásában a csalárd bukás
büntetésében való bűnsegédleti bűnrészes-
ségét látták fennforogni. A letartóztatá-
sok után egy-két hétre *Fülöp* Zoltán
visszatért 270.000 dinár készpénzt,
mire szabadlábra helyezték és később

Rác György ellen is megszüntet-
ték a csalárd bukás büntetése miatt
eljárást és szabadlábra helyezték.

Huszsázalékos kvóta

A csődeljárás ezután haladt a törvé-
nyes uton. A bejelentési határidőre az
összes hitelezők bejelentették követelé-
süket és ezután megállapították a sza-
tust. A vagyoneleltár szerint a pénztári
tartozások 4.736.000 dinárt tettek ki, a
gabonatarozások összege 1.826.000 di-
nár, ezzel szemben a követelések szám-
láján 1.034.000 dinár pénztári követelés,
kétfélmilliókilencszázezer dinár biztosítási

dij és 580.000 dinár értékű ingatlan va-
gyon szerepel. A fennmaradó
fedezetlen összeg tehát több, mint
két millió dinár.

A sztatust megállapítása után a fel-
számolást ejtették meg, majd megalaki-
tották a csődválasztmányt. Időközben
folytak a tárgyalások arra vonatkozó-
lag, hogy a biztosítási összeg folyósi-
tása után mennyit kaphatnának a csőd-
tömegekből a hitelezők. Az eddigi számi-

A merénylet

Ifjú Rác György pénteken reggel fél
nyolc órakor érkezett Topoláról Szubo-
ticára. Nyolc órakor már feltűnt a ha-
talmatlan atlétatermetű férfi alakja a Wil-
sonova-uccában, ahol idegesen járt föl-
alá a törvényszéki épület és a Senoa-
ucca között. Körülbelül fél kilenc lehe-
tett, amikor *Prokesch* Gyula ügyvédje-
lött, *Dimitrijevic* Dragomir dr. ügyvéd
irodavezetője kijött az ügyvédi irodából
és a törvényszék felé igyekezett. Rác
és *Prokesch* röviden udvözölték egy-
másat, majd Rác megállította *Prokesch*
Gyulát és megkérdezte tőle, hogy dr.
Dimitrijevic otthon van-e. *Prokesch* azt
válaszolta, hogy igen, de megjegyezte,
hogy

már csak néhány percig marad ott-
hon, mert ő is a törvényszékre fog
menni.

Rác megköszönte a felvilágosítást és
tovább sétált.

Háromnegyed kilenc órakor lépett ki
Dimitrijevic dr. Senoa-utcai háza kapu-
ján és a Wilsonova-utca felé haladt
dr. *Bacsarevic* törvényszéki bíró tár-
saságában. Vele szembe jött ifjú Rác
György, aki

ugy tett, mintha az ügyvédi irodá-
ba akart volna menni.

Rác és *Dimitrijevic* kezét fogták, meg-
álltak és néhány percig beszélgettek. A
beszélgetést Rác azzal fejezte be, hogy
délután a *Közgazdasági Bankban* a hi-
telezőkkel tartandó értekezleten talál-
koznak. Ezután ismét kezét fogták és
ellenkező irányban eltávoztak. Alig tet-
tek azonban egy-két lépést, amikor

Rác hirtelen visszafordult, előkap-
ta revolverét és *Dimitrijevic* után
kiáltott:

— Hát akkor rendezzük így azt a
csődöt.

Ebben a pillanatban ifjú Rác
György ötször egymásután elsü-
tötte revolverét.

Az első lövés nem talált,
a golyó *Dimitrijevic* füle mellett
süvitett.

Az ügyvéd ösztönösen előrehajolt és a
következő pillanatban
még három golyó süvitett el feje
fölött.

amelyek kétségtelenül halálos sebet ej-
tettek volna, ha nem hajtja le fejét.
Rác csak ekkor irányította lefelé a fegy-
ver csövét.

Az ötödik lövés talált és a golyó
hátán, a bal lapocka alatt érte *Di-
mitrijevic*et.

Az ügyvéd vérző sebével megtántoro-
dott és néhány lépést tett visszafelé,
majd erőltlenül a falhoz támaszkodott.

— Leszámoztam a csődüggyemmel!

Ebben a pillanatban érkezett oda egy
rendőr, aki a 34. gyalogezred laktanyá-
ja előtti szolgálati helyéről a városhá-
zára igyekezett és a lövések zajára
futólépésben közeledett a tett színhelyé-
re. A rendőr, látva, hogy

Rác még egy lövést akart leadni

tások szerint a hitelezők követelésük-
nek körülbelül husz százalékát kapták
volna meg. A hitelezők közötti tárgya-
lások még nem fejeződtek be és épen
pénteken délután négy órára volt ösz-
szehiva a hitelezők gyűlése Szuboticán
a *Közgazdasági Bankba*. A gyűlésre ifjú
Rác György is beutazott Szuboticára.
Amióta a Rác-malom csődbe ment,
ifjú Rác György teljesen jövedelem
nélkül maradt és minthogy az időköz-
ben behajtott kivételeket be kellett
szolgáltatni a csőd-tömegnek,

az egykor dúsgazdag malomtulaj-
donos teljesen pénz nélkül maradt.
A legutóbbi napokban Rác azt pana-
szolta ismerőseinek, hogy

a szó szoros értelmében nyomorog
és ezt a helyzetet nem tudja sokáig el-
viselni. Az a hír is elterjedt, hogy
Rác kijelentette, hogy öngyilkos-
ságot fog elkövetni, előbb azonban
leszámoztam *Dimitrijevic*sel.

mert szerinte az ügyvéd idézte elő tel-
jes anyagi romlását.

Ezeket a híreket azonban egyelőre
nem lehet ellenőrizni és azt sem lehet
megállapítani, hogy Rác azzal a szán-
dékkal jött-e pénteken Szuboticára,
hogy végrehajtsa a leszámolást.

a falhoz támaszkodó *Dimitrijevic*re, Rác
mellé állt és egy

hatalmas ütessel kiütötte kezéből a
revolvert.

Rác, amikor észrevette a rendőrt, nyu-
gód hangan mondotta *Dimitrijevic*
felé:

— Most legalább örökre kifizettem.
Majd a rendőrhöz fordult és ezeket
mondotta:

— Leszámoztam a csődüggyemet!
Most már nyugodt vagyok!

Ekkor már hatalmas tömeg verődött
össze az utca tuloldalán és a bátrabbak
átmentek a másik oldalra is, ahol a vé-
res esemény lejátszódott. A lövöldözés
idején a *Wilsonova-uccán*, mint a kora
reggeli órákban mindig, nagy volt a
forgalom és

csak a szerencsés véletlennek kö-
szönhető, hogy a céltévesztett go-
lyók senkiben sem tettek kárt, an-
nak ellenére, hogy egy eltévedt go-
lyó eltalálta a telekkönyvi hivatal
arra haladó irodaszolgáját, de sze-
rencsére csak a télikabátját szakí-
totta át.

Ifjú Rác György néhány pillanatig
szemét lesütve állt a rendőr mellett,
majd bevezették *Srausz* Lajos sörnagy-
kereskedő házának udvarába, ahonnan a
rendőr felszólítására Rác nyugodtan
indult a városháza felé. A rendőrségen
először *Horvát* Cvetko rendőrfőkapí-
tány elé vezették, aki ekkorra már ér-
tesült a véres eseményről.

Megoperálták Dimitrijevicet

A megsérült dr. *Dimitrijevic*nek a ki-
állott izgalom és a sérülés ellenére volt
még annyi ereje, hogy
saját lábán, segítség nélkül ment
pár lépésre levő lakásába,

ahol ügyvédi irodájában negy fotőjbe
ült le. Néhány pillanat múlva megérke-
zett *Sztarcsevics* Mátó törvényszéki bí-
ró, aki *Dimitrijevic* ismerősei közül
először értesült a merényletről. *Sztár-
csevics* legnagyobb meglepetésére az
irodában találta *Dimitrijevic*et, aki
feleségét sem akarta értesíteni az
ellené elkövetett merényletről.
Sztarcsevics bíró nyomban orvosért
telefonált és rövid idő múlva megérke-
tek dr. *Malusev* Dusan és dr. *Osztrogo-
nác* Béla orvosok, akik első segélyt
nyújtottak *Dimitrijevic*nek.

Az orvosi vizsgálat megállapította,
hogy *Dimitrijevic*et hátulról lötték meg.
A golyó *Dimitrijevic* hátába a vese fölé
furódott és

csak könnyebb sérülést okozott,
mert a szőrmével bélelt vastag téli-
kabátban és a kiskabátban és mellé-
nyen keresztül hatolva sokat vesz-
tett erejéből.

Dimitrijevic dr. egy pillanatra sem
vesztette el eszméletét, az orvosok azon-
ban szükségesnek tartották a golyó
azonnali eltávolítását. Dr. *Dimitrije-
vic* Dragó délután fél öt órakor ki-
szállították a kórházba, ahol

Malusev Dusán dr. sebészorvos megoperálta.

A műtét kitűnően sikerült és Dimitrievicsét öt óra után autón visszazárlították lakására.

Rác György a rendőrségen

Rác Györgyöt a rendőrségen először maga Horvát Cvetkó rendőrfőkapitány hallgatta ki.

Rác kihallgatása alkalmával nyugodtan viselkedett és higgadtan válaszolt a rendőrfőkapitány kérdéseire. Elmondta, hogy

tettét elkeseredésében követte el.

Vagyonát teljesen elvesztette, az utóbbi időben *esalddjával együtt nyomorgott*. Anyagi romlását Dimitrievics ügyvédnek vele szemben tanúsított eljárásának tulajdonítja és ezért, amikor reggel találkozott vele, elvesztette önuralmát s azt sem tudva, hogy mit csinál, rántotta elő revolverét. *Azt tagadta, hogy a merényletet előre megfontolt szándékkal követte volna el.*

A kihallgatás befejezése után Horvát Cvetkó rendőrfőkapitány közölte Rác Györggyel, hogy előzetes letartóztatásba helyezi, majd intézkedett, hogy Dimitrievics dr. merényletét kísérjék fel a rendőrségi fogdába. Ezzel egyidejűleg a rendőrfőkapitány a jegyzőkönyvet átadta a bűnügyi osztálynak, ahol dr.

Dr. Dimitrijevič Drágó nyilatkozata

Dimitrijevič Dragomir dr. péntek este a következő nyilatkozatot tette a *Bács-megyei Napló* munkatársa előtt:

— Mint ismeretes, ifj. Rác György topolai malomtulajdonos, a Rác és Fár-sa topolai bejegyzett cég egyedüli tulajdonosa nagy és tekintélyes malommal és más ingatlanokkal rendelkezett és rendkívül gazdag ember hírében állott. Ez a malom folyó évi január hó 14-én hajnalban *gyanus körülmények között* kigyulladt és porrá égett. A malom nagy értékre volt biztosítva, körülbelül hárommillió dinárra, úgyhogy Topolán *suttogni kezdtek, hogy a malmot ifj. Rác György gyújtotta fel*, hogy a malombiztosítási összegeket felvegye. Ezt a gyanút megerősítette az a körülmény is, hogy ifj. Rác György a malomban és a malmön kívül lévő

raktárát teljesen kiürítette és a kiürítést a malomégés előestéjén fejezte be.

A bácskatopolai csendőrség és a járásbírószék széleskörű nyomozást indított, majd az ügy a szubotícai ügyészséghez került, ahol ifj. Rác György ellen gyújtogatással elkövetett biztosítási csalás büntette miatt indult meg az eljárás. Ebben a bűnygyben ifj. Rác György védelmével engem bizott meg.

— Eljárásom célja volt a *bűnvádi eljárást mielőbb befejezéshez juttatni és az eljárás beszüntetését kieszközölni, hogy a biztosítási összegek felvehetőek legyenek és hogy a hitelezőkkel minél előbb egyezséget lehessen kötni*. Az eljárás azonban elhúzódott, mert a vádtanács a vizsgálat kiegészítését rendelte el, a szubotícai ügyészség pedig mindent elkövetett, hogy ifj. Rác György bűnösségét behozonyítsa és e célból az összes rendelkezésére álló jogeszközökkel élt. Ennek folytán az eljárás még április hó elején sem lett befejezve. A hitelezők pedig kezdtek türelmüket veszíteni és április első felében a szubotícai törvényszékhez egymásután érkeztek be a csődnyitási iránti kérvények.

Rác nem akart zsidó tömeggondnokot

Ifj. Rác látta, hogy a csőd nem kerülhető el és egy napon

azzal jött hozzám, hogy az ő nevében kérem meg a csődöt

azzal, hogy a kérvényben kifejezésre jusson az a kérelme, hogy én legyek kinevezve csődtömeggondnoknak.

— Rác azért óhajtott engem csődtömeggondnoknak, mert bizalommal volt irántam és mert remélte, hogy nem fogom a csődeljárást elhuzni és felesleges tömeggondnoki költségeket okozni, sőt egyezség esetén remélte, hogy az egyezségi kísérleteket nem fogom hátráltatni. Kifejezetten kijelentette Rác, hogy **nem akar zsidó ügyvédet csődtö-**

Momirovič Veljko rendőrfőkapitány-helyettes vette át az ügyet.

Dr. Momirovič még a délelőtt folyamán ki akarta hallgatni Rácot, akit le is hoztak a fogdába. Rácnak alig fél óra alatt teljesen megváltozott a lelkiállapota. Amikor újabb kihallgatását megkezdték, rendkívül idegesen viselkedett, a

hozzá intézett kérdésekre zavaros válaszokat adott, úgyhogy a kihallgatást félbe kellett szakítani.

Momirovič dr. személyesen kísérte fel a rendőrségi fogdába, ahol intézkedésére a foglyot külön cellában helyezték el, hogy lecsillapodjék.

Délután három órakor, amikor Rác kissé megnyugodott, ismét kihallgatásra vezették elő.

A délutáni kihallgatásnál jelen volt Nardini Hrvoje dr., a szubotícai törvényszék vizsgálóbírája is, aki különben a Rác-féle csődben csődbiztos is. Két és fél órán keresztül, szünet nélkül folyt Rác György kihallgatása, amelynek részleteiről azonban a *hatóságok megtagadtak minden felvilágosítást*, mindössze annyi szívargott ki, hogy

Rác György tettét mentegetve, súlyos vádakkal illette dr. Dimitrijevič ügyvédet.

A kihallgatás fél hatkor ért véget és Rácot visszavitték a rendőrségi fogdába.

meggondnoknak, mert az ki fogja zsákmányolni.

és nem lesz figyelemmel az ő intencióira.

Nem Rác kérelmére nyitottak csődöt

— A szubotícai törvényszék megindította a csődöt, azonban nem Rác kérelme alapján, hanem kifejezetten egy hitelezőjének, *Készlinder Ferencnek* kérelmére nyitott csődöt és engem nevezett ki csődtömeggondnoknak és dr. *Boschán Samu* ügyvédet pedig helyettesemnek. Nagy irodai elfoglaltságomnál fogva a *csődeljárást tulajdonképpen nem én, hanem dr. Boschán* vezette és én csak időnkint szereztem tudomást az eljárás menetéről.

— A csődeljárás elején, április hó második felében szakértői vizsgálat után megállapítást nyert, hogy ifj. Rác György a malomégés és a csődnyitás napja között körülbelül hétszáz ezer dinárt inkasszált, amely összeget magának tartotta meg és hogy azonkívül veje, *Fülöp Zoltán* malomigazgató szintén nagyobb összegeket bevételezett a cég adósaitól. Mielőtt ez megállapítást nyert, helyettesem,

dr. Boschán Samu feljelentése alapján bűnvádi eljárás indult meg ifjú Rác György és veje Fülöp Zoltán ellen büntlen kezelés büntette miatt.

Ez az eljárás, amelynek folyamán mind a két terhelt vizsgálati fogságban is volt, még ma is folyamatban van. Ezen eljárás során Fülöp Zoltán megjelölte azokat a helyeket, ahol ő az általa inkasszált összegeket elrejtette és ezen bemondás alapján kétszázhuszezer dinárt vontak be a csődtömegbe.

— Ugyancsak Fülöp Zoltán még letartóztatása előtt nekem személyesen bevallotta, hogy

ifjú Rác György körülbelül hatszáz ezer dinárt inkasszált és rejtett el.

azonban nem tudja, hogy hova. A mérleg elkészítése után kitént, hogy ifjú Rác György *paszszivája körülbelül hétmillió* dinárt tesz ki, amely összegből kétmilliót készpénzben vett fel kölcsönképen magánosoktól, kétmillió dinárt gabonában kapott, míg hárommillió dinárral a bankoknak tartozik. Ezzel szemben az aktívája ingatlanokban és ingóknban egymillió dinárt, a biztosító társaságoktól járó követelése hárommillió dinárt, *összesen négy millió* dinárt tett ki.

Rác György Bácskatopola falu lakosságát körülbelül négy millió dinárral károsította meg.

— Ezen adatokból világosan kiténik, hogy milyen vagyoni állapottal került Rác csődbe és hogy mennyire alaptalanok az ő állításai, hogy bárki is vagyonát, vagy őt tönkretette volna. Vi-

lágosan kiténik továbbá az is ezen adatokból, hogy *a Rác által említett 12 és 14 millió összegek mesék, amelyeket ő gondolt ki.*

— A biztosítási összegeket Rác György április közepéig azért nem kaphatta meg, mert nem volt ártatlansági bizonyítványa egész április végéig és amikor ezt is megszereztük, a biztosító társaságok akkor sem akartak fizetni, úgy hogy valamennyit perelni kellett és ezek a perek még ma is folyamatban vannak. Merő képzelődés,

Mese a tönkrejutásról

— Nem igaz az, hogy Rác koldusbotra jutott, mert veje állítása szerint hatszáz ezer dinárt rejtett el a csődtömegből, azonkívül — mint a könyvekből kiténik — több külföldi helyen is kell hogy értékei legyenek, mert csak Csehszlovákiába szállított hetven vagon lisztet, amelynek ellenértéke sehol sem található.

— Hogy mennyire

hazugság Rác meséje a tönkrejutásról.

kiténik abból is, hogy egyik rokona utján megvette a maga számára a csődtömegben levő száz métermázsas jeget, hogy amint maga bevallotta, hűtött borokat ihasson, amelyeknek most is egész serege áll pincéjében. Azonkívül Rácnak arra is jutott pénze, hogy minden nap Szubotícára jöjjön, ami csak vasuti jegyben ötvenhat dinárba kerül, nem számítva a többi kiadásokat. Ez az összeg maga elegendő lenne Rác élelmezésére. Jóllehet tudtam, hogy Rácnak van bőven elrejtett pénze, mégis, hogy meggyőzzem, hogy

nem anyagi érdekből vállaltam el a csődtömeggondnokságot.

kijelenttem neki, hogy nem fogok nehézséget gördíteni bármilyen egyezségi kísérlet elé, nem fogok az egyezkedés alkalmával kérdést csinálni honoráriumom nagyságából, sőt a csőd befejezése után átengedem neki keresményem egy-egy részét ajándékképpen, hogy ő újból talpra állhasson. Erre tanum dr. Kengyelac Milivoj helybeli ügyvéd.

Ezek az egyezkedési tárgyalások meg is indultak és már eredménnyel is kecsegtettek. Ebben az ügyben Rác több ízben majdnem naponta felkeresett és én hol vele egyedül, hol a csődválasztmány bevonásával tárgyaltam erről a kérdéssel. Ma reggel is **azzal állított meg Krausz Lajos sör-raktára előtt, hogy van-e időm ma délután négy órakor megjelenni az Opsta Privredna Banka helyiségében.**

ahol állítólag az egyezkedési tárgyalások folytatódni fognak és esetleg sikeres befejezést is nyernek. Megemlítette, hogy a tárgyalásokon jelen lesz az ő ügyvédje, dr. *Kengyelac* és a többi érdekeltek. Én azt válaszoltam neki, hogy készséggel állok rendelkezésére, hogy egész délután irodámban leszek és hogy csak telefonáljon és én megyek oda, ahova ő kívánja.

Napok óta leselekedett Rác

Legjobb indulattal kezet nyújtottam neki ezután és

mosolyogva bucsúztam el tőle.

Alig tettem egy lépést, lövések hangzot-

tak el és összeestem. Hátranéztem, másfél lépésre **mögöttem ott állott Rác, kezében füstölő revolverrel.** Azt hiszem, hogy őt lövést adott le közvetlen közelből a hátamba, de csak egy talált a jobb lapockám alatt. Amikor összeestem, azt hívték, hogy végezt velem, Rác nyugodtan eltávozott.

Már napok óta láttam, hogy leselekedik Rác rám, mert majdnem naponta a nap minden szakában látták ólálkodni.

Abból a körülményből, hogy egész nyugodtan két-három percig beszélt velem közömbös dolgokról, világos, hogy tettét jól megfontolta előre.

A merénylet motívumai

— Milyen motívumok vezették Rácot erre a tettere? Én azt hiszem, hogy a motívumokat a következőképpen kell keresni. Rác azt hitte, hogy bennem alkalmas eszközt fog találni, hogy üzemeit a csődhitelezők kárára általam keresztül vigye. Egy alkalommal kijelentette, hogy a millió csődből neki is kell jutni valaminek. Kijelentette, hogy az ingók eladásából is juttathattam volna neki két-háromszáz ezer dinárt és hogy mindent meg lehetett volna csinálni titokban, majd azt kérte tőlem, hogy saját pénzből vegyem meg számára a csődtömegben nemsokára eladásra kerülő ingatlanokat.

Már napok óta láttam, hogy leselekedik Rác rám, mert majdnem naponta a nap minden szakában látták ólálkodni.

Abból a körülményből, hogy egész nyugodtan két-három percig beszélt velem közömbös dolgokról, világos, hogy tettét jól megfontolta előre.

A merénylet motívumai

— Milyen motívumok vezették Rácot erre a tettere? Én azt hiszem, hogy a motívumokat a következőképpen kell keresni. Rác azt hitte, hogy bennem alkalmas eszközt fog találni, hogy üzemeit a csődhitelezők kárára általam keresztül vigye. Egy alkalommal kijelentette, hogy a millió csődből neki is kell jutni valaminek. Kijelentette, hogy az ingók eladásából is juttathattam volna neki két-háromszáz ezer dinárt és hogy mindent meg lehetett volna csinálni titokban, majd azt kérte tőlem, hogy saját pénzből vegyem meg számára a csődtömegben nemsokára eladásra kerülő ingatlanokat.

Mindezen bűnös propozíciókra határozottan elutasítólag válaszoltam és úgy látszik,

az volt a legnagyobb bűnöm, hogy nem voltam hajlandó lesülyedni Rác cinkostársává.

Ezért követte el Rác a merényletet.

Boschán Samu dr. nyilatkozata

A *Bács-megyei Napló* munkatársa felkereste *Boschán Samu* dr. ügyvédet, aki a Rác-csődben Dimitrijevič Drágó dr. ügyvéd tömeggondnok-helyettese.

Boschán dr. ügyvéd arra a kérdésünkre, hogy mi indíthatta Rác Györgyöt a merénylet elkövetésére, azt felelte, hogy Rác egyre azt hajtogatta, hogy

nem akarok szegény ember lenni.

Mindig el volt készülve a letartóztatásra és akárhányszor jött be úgy, hogy

a karián pokrók volt, amit magával hozott arra az eshetőségre, ha letartóztatják.

— *Dimitrijevič* dr. tömeggondnok minden lehetőt elkövetett — mondotta *Boschán* dr. — hogy egyezséget hozzon létre a hitelezőkkel, akik már husz százalékos kiegyezést is elfogadtak. Erthetetlen előttem, hogy mi indította Rácot erre a tette, amire *Dimitrijevič* Drágó dr. a legcsekélyebb okot sem szolgáltatata.

Jövő héten nevezik ki a beogradi új magyar követet

A magyar kormány nagy súlyu diplomatát nevez ki Hóry András helyére

Budapestről jelentik: A római követté kinevezett *Hóry András* volt beogradi magyar követ a jövő héten foglalja el Rómában új beosztását. Közvetlen elutazása előtt fog megjelenni a hivatalos lapban az új beogradi magyar követ kinevezése is.

Mivel a nemzetközi szokásnak megfelelően a jugoszláv kormány hozzájárulása szükséges az új beogradi magyar követ kinevezése előtt, személyi kombinációkba még nem lehet bocsátkozni, kétségtelen

azonban, hogy a magyar kormány olyan kiváló diplomáciai szakértőt akar a beogradi követség élére állítani, aki alkalmas lesz azokban a nagy kérdésekben az összekötő szerepét játszani, amelyek a legközelebbi jövőben kerülnek megoldásra.

Az a körülmény, hogy egy időben történik személyváltozás a beogradi magyar követség és a budapesti jugoszláv követség vezetésében, több rendbeli kombinációra ad alkalmat.

Mutasd a bizonyítványt!

Bánáiban megkezdtek a jegyzők kvalifikációjának revízióját

Becskekről jelentik: A belügyminisztérium B. B. B. ügyosztálya, mint ismeretes, elrendelte, hogy a *vajdasági jegyzők kvalifikációját vegyék revízió alá*. A rendelet értelmében azokat a jegyzőket, akiknek nincs meg legalább a hat középiskolájuk, *segédjegyzőkké kell átminősíteni*, azokat pedig, akiknek négy középiskolánál kevesebb az iskolai végzettségük, *el kell bocsájtani állásukból*.

A revízió Bánáiban pénteken megkezdődött. A becskekeri írási jegyzőket berendelték Becskekre, ahol *bemutatták iskolai bizonyítványukat*. A jegyzők közül egy sem akadt olyan, akinek a B. B. B. ügyosztály által megkívánt iskolai végzettsége ne volna meg.

A írási segédjegyzőket a becskekeri főszolgabíróság november hó 2-ikára rendelte be a revízió megkezdése céljából.

A megvadult lovak belegázoltak a népbe

Sulyos szerencsétlenség Bezdánban

Szomborból jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt pénteken reggel Bezdánban. Megvadult lovak az autóbusz-megállónál várakozó tömegbe vágattak és két nőt összetapostak.

A szerencsétlenség a kora reggeli órákban a Szombor—Bezdán között közlekedő autóbusz indulása előtt történt. Az autóbusz-megállónál nagy tömeg várakozott, különösen asszonyok, akik Szomborba akartak utazni. Ekkor haladt arra *Koleszár Andrija* gazdálkodó kocsián. A lovak valamitől megijedtek, elkapták a kocsit, amelyet összetörve, bevágtattak az autóbuszra várakozó tömegbe. Óriási pánik támadt, *Sztojcsics Ivánné*, a bezdáni aljegyző felesége, valamint *Nagy Erzsébet* varrónőt a lovak összetaposták. *Sztojcsicsné* és *Nagy Erzsébet* *sulyos sérüléseket* szenvedtek.

A rendőrség megindította a nyomozást.

A zagrebi posta csalói a bíróság előtt

A zagrebi törvényszék szombaton tárgyalja Nikoljii és társai bűnügyét

Zagreből jelentik: A zagrebi törvényszéken Mikolyi Gojkó, az ismert milliomos csaló bűnügyében szombaton kezdődik a főtárgyalás.

Mikolyi Gojkó — mint ismeretes — a múlt évben kétféle millió dinárral megkárosította a zagrebi postatakarékpénztárt oly módon, hogy a pénzt hamis csekkék segítségével felvette és azzal külföldre szökött. Mikolyi ezenkívül különböző módon még több pénzintézetet megkárosított mintegy négy millió dinárral és ezt a pénzt is magával vitte Hamburgba, ahol letelepedett. A jugoszláv rendőrség körözövele alapján a hamburgi rendőrség épen akkor tartóztatta le, amikor repülőgépen Oroszországba akart szökni. Mikolyit a német hatóságok kiadták és a zagrebi törvényszék a nyáron nyolc évi fegyházra ítélte.

A főtárgyaláson a milliomos-csaló tagadta, hogy bűntársai lettek volna. Az elítélt az ítélet ellen sem felebbezett és ezért már régóta a mitrovicai fegyházban tölti büntetését. Nemrégiben azonban Mikolyi a fegyház igazgatója előtt kijelentette, hogy a tárgyaláson nem mondott igazat, mert bűntársai is voltak, akik a csalásokra rábeszéltek. Bűntársaiként megnevezte *Begics Musztafa* és *Szkoric Dragomir* zagrebi magánhivatalnokokat és *Korosec György* kereskedőjét, akiket nyomban le tartóztattak. Mikolyi vallomása szerint három bűntársának hatszázhatvan ezer

dinárt adott abból a pénzből, amit a postatakarékpénztárból vett fel hamis csekkékre.

Mikolyi azonban most sem akart arról nyilatkozni, hogy hová tette a többi pénzt. A hatóságok valószínűnek tartják, hogy Mikolyi a pénz egy részét elrejtette.

Jugoszláv-román határkiigazításról írnak a bukaresti lapok

Bukarestből jelentik: Több bukaresti lap azt az érdekes hírt közli, hogy **Jugoszlávia és Románia között újabb határkiigazításról folynak tárgyalások.**

Az elleszéki *Dimineata* című lap részletes tudósításban számol be a határkiigazításra vonatkozó tárgyalásokról, a melyek a lap szerint a *román kormány kezdeményezésére indultak meg.*

A *Dimineata* azt írja, hogy a legutóbbi határkiigazítás alkalmával Zombolyát ugyan megkapta Románia, de ezzel egyidejűleg a nagy fejlődésnek indult város elvesztette környékét, tizen-negy községet és ez a körülmény lehetetlenné teszi Zombolya kereskedelmi és ipari fejlődését. Zombolya, amely teljesen egyedül maradt, a közeli Temesvárral nem tudta felvenni a versenyt, a Lovrin környéki községekre sem számíthat, mert ezek a községek mind Arad érdekszférájába esnek. *A zombolyai kereskedők és iparosok több ízben memorandummal fordultak a kormányhoz és feltárva sulyos helyzetüket, kérték, tegye meg a kormány a szükséges lépéseket egy újabb határkiigazítás iránt*, ami által Zombolya ismét visszakapná azt a területet, amelyet a város fejlődése megkövetel.

A szombati főtárgyaláson mint tanu Mikolyi Gojkó is meg fog jelenni, akit a mitrovicai fegyházból pénteken Zagrebba szállítottak. Tanuként be van idézve *Jaksetics Anna* volt tanítónő, Mikolyi volt szeretője, aki, mint ismeretes, annak idején fontos szerepet játszott Mikolyi leleplezése körül.

A többszöri kérésre a román kormány meg is tette a kezdő lépéseket az iránt, hogy egyéb rekompensációk ellenében

Magyar-Csernye, Német-Csernye, Klári, Csösztelek, Toba, Selens, Szent-Hubert és még több kisebb község Romániához kerüljön.

Ilyen alapon indultak meg a tárgyalások a bukaresti lapok szerint, Jugoszlávia és Románia között. A *Dimineata*-nak az a véleménye, hogy a tárgyalások rövidesen eredményesen fognak befejeződni és Románia hozzájut tizen-negy községhez.

Azt nem lehet ellenőrizni, hogy a bukaresti lapok értesüléseinek mennyiben van alapjuk, tény azonban az, hogy *Beogradban semmit sem tudnak ezekről a tárgyalásokról* s nem is igen lehet, hogy az SHS királyság azért adon át tizen-negy községet, hogy a fejlődésre mindenképpen érdemes Zombolya, román város, további fellendülését elősegítse.

Csőd fenyegeti a német-francia tárgyalásokat

Londonból jelentik: Az *Evening Standard* a francia-német tárgyalásokkal kapcsolatban feltűnést keltő hírt közöl. A lap azt írja, hogy

a Poincaré-kormány Streseman és Briand megállapodásait nem fogadta el és azoknak szakértőkhöz való utalása a megállapodások elsüllyesztését jelenti.

Briand külügyminiszter ugyan optimista, de ő sem remél már gyors sikert.

Az *Evening Standard* annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy

a francia-német megegyezés fölöttébb valószínűtlen addig, a míg a mai francia kormány van helyén.

mert Poincaré hallani sem akar a thoiry-i politika kiépítéséről.

Párisból jelentik: A *Temps Briand* külügyminiszter és *Hoesch* német követ tárgyalásairól a következőket jelenti:

Hoesch látogatása Briandnál igazolja azt, hogy a német kormány mindent megtesz a tárgyalások folytonosságának biztosítása érdekében. Nem valószínű azonban, hogy a

francia kormány csupán pénzügyi engedmények ellenében hozzájárul a Rajna-vidék kiürítéséhez. A tárgyalások mindenestre hosszúra nyulnak, mert rengeteg nehézséget kell leküzdeni a vitás kérdések elintézéséig. A német vasúti kötvények értékesítéséről az amerikai választások befejezéséig nem lehet szó. *Hoesch* látogatásának nincs nagyobb politikai jelentősége, csupán azt bizonyítja, hogy a német kormányban megvan a teljes jóakarata.

A francia-német tárgyalások eredményességére befolyással lesznek a közelgő szenátusi választások is. A csütörtöki minisztertanács a szenátusi választások határidejét 1927 január 9-ikére tűzte ki. Ez alkalommal a szenátusi tagok egy harmada kerül választás alá. Nagy meglepetést keltett, hogy a kamara őszi ülészakának összehívása iránt a minisztertanács nem intézkedett.

A minisztertanács foglalkozott *Painlevé* hadügyminiszter javaslatával a *katonai létszám és a szolgálati idő leszállításáról*. A minisztertanács a hadügyminiszter javaslatához hozzájárult.

Itt nincs semmi panama

Gyogyevics polgármester nyilatkozata Grol Milán képviselő parlamenti beszédére

Grol Milán demokrata képviselő csütörtöki parlamenti beszéde szenzáció erejével hatott Szuboticán és általában a szuboticiai választókerületben. Szuboticán *Grol* Milán beszédének különösen az a része keltett nagy feltűnést, amelyben a képviselő azt állította, hogy *a szuboticiai közigazgatásban nagyobbardnyu szabálytalanságok történtek*. *Grol* mandátumát kötötte ahhoz, ha a belügyminiszter és általa kijelölt személyekből álló két tagú bizottság nem jutna Szuboticán sulyos szabálytalanságok nyomára.

Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak *Grol* Milán e határozott állításainak és általános az

a vélemény, hogy *Grol* kijelentésének még lesz folytatása.

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa pénteken felkereste Gyogyevics Dragoszláv szuboticiai polgármestert és *Grol* állításaival kapcsolatban nyilatkozatot kért tőle. Gyogyevics polgármester a következőket jelentette ki:

— Nem tudom, mit beszélt *Grol* ur a képviselőházban és ezért nem reagálhatok állításaira. De tekintet nélkül arra, hogy mit beszélt *Grol* ur, annyit mondhatok, hogy ha esetleg eddig a városházán nem is lett volna minden tökéletes rendben, én azért vagyok itt, hogy az összes esetleges hiányokat megszüntessem.

Azt is kijelenthetem, hogy *a város volt vezetőségének jóhiszeműségét és becsületességét senki sem tagadhatja le*, valamint azt sem, hogy a városi magisztrátus a város érdekeit ért dolgozott.

— Nem akarok senki ügyvédje lenni, amikor azt mondom, hogy az utóbbi időben a város vezetésénél semmiféle szabálytalanság, vagy panama nem volt.

Eddig tart Gyogyevics polgármester nyilatkozata, amit minden szuboticiai polgár megerősíthet. Sok baj van Szuboticán, a város polgárságát sulyos adók sújtják, de panamákról, visszaélésekről senki sem tud. Nagyon eredményesen titkolt panamák lehetnek azok, amelyekre *Grol* Milán célzott.

HIREK

Személyvonat: harmadikosztály

Szemben ültek velem... A fiu kinézett a vonat ablakán s a lány ijedt szemekkel keresett valamit az éccakában. A beogradi gyorsot vártuk... A nyitott ajtón éles októberi szél zuhant be a kocsiba, mint egy részeg ember. A lány, ott velem szemben, fázósan összerezent és kicsi ujjával összefogta nyakán a kabátja gallérját. Őlben fehér papirzacskót tartott, amelyből kikandikált egy barna bársonykalap széle.

Lassan odafordult a mellette ülő fiu felé és halkán megkérdezte:

— Sokáig várunk...?

A fiu felhúzta vállát, mintha azt mondta volna, hogy nem tudom. Aztán, mintha meggondolta volna magát, megkérdezte:

— Meddig utazik?

— Vrbászig — mondta a lány.

Csendesen beszélgettek tovább, mikor zakatolva, dübörögve, vakító lámpáival az éccakába hasítva, elrohant mellettünk a gyors. Az egész egy pillanat volt, mintha egy fényes csik suhant volna a másik sínparon.

Lassu zökkenéssel mi is tovább indultunk. Láttam, hogy a fiu, ott szembe velem, megfogja a lány kezét és megszorítja. Aztán egyszerre felálltak és átmentek egy másik kocsiba.

Vrbászong megint sokáig álltunk... Kinyitottam az ablakot... A lány és a fiu egymás kezét fogva álltak a vonat mellett és szorosan összesimulva beszélgettek... Nem halottam a hangjukat...

A mozdony hosszan füttyült és a vonat megindult. A fiu felugrott a lépcsőre, visszajött és leült velem szembe. Cigaretta vett elő és mosolyogva rágyujtott... A lány még sokáig állt ott az állomáson és nézett a vonat után, mintha keresne valakit a személyvonat egyik harmadik osztályu kocsiában...

Quasimodo

*

— A reformáció emlékűnepe. A szubotici református egyházban a reformáció emlékűnepe, október 31-ikén délelőtt 10 órakor istentisztelet, 11 órakor urvacsoaraosztás lesz, délután 6 órakor pedig vallásos összejövetel, előadással, énekekkel és szavalattal.

— *Mária román királyné* *Károly* extrónörökssel való párisi találkozásáról. Newyorkból jelentik: *Mária* királyné a *Leviathan* fedélzetén fogadta az észak-amerikai sajtósövetség tudósítóit, akiknek többek közt a következőket mondotta *Károly* extrónörökssel való párisi találkozásáról: — Hatalmas érzés fogta el a szívemet: a fiam jött, hogy lásson engem. Tragikus, de kedvességgel teli találkozás volt, amelyről bizonyára sokat fognak beszélni, éppen azért helyesebbnek tartom, ha én mondom el, hogy hogyan történt. Mindketten nagyon boldogok voltunk egymás látásánál. A kettőnk közötti szeretet nem szűnhet meg, azonban nem az én kezében van, hogy valamit tegyek érte. Egy anya meghoósáthat hetvenhét éves is, de egy királyné nem tehet semmit orsiága és azok nagyjainak határozatai

— Gyorgyevics polgármester szlá-
vája. Gyorgyevics Dragoszláv szuboti-
cai polgármester vasárnap fogja meg-
ünnepelni házi védszentjének, Szent
Lukácsnak ünnepét.

— Véget ért a becskerekai kiflipör.
Becskekerekről jelentik: Podgradszki já-
rásbíró pénteken ítéletet hozott abban
az ominózus kiflipörben, mely már
négyezer foglalkoztatta a bíróságot. A
pört Vorgiesan Gábor becskerekai kö-
zépiskolai tanár indította Eckstein Sa-
mu pékmester ellen, akit árdrágítással
vádolt. A pénteki, ötödik tárgyaláson
kihallgatták Naszucs becskerekai pék-
mestert, mint szakértőt, aki kijelentette,
hogy a féldináros kiflin a pékek nem
keresnek semmit, ellenkezőleg ráfizet-
nek. Eckstein bemutatta 1925. augusztus
haváról az üzleti könyveinek kivonatát,
mely szerint egy hónap alatt eladott
száznegyvenkétezer kiflin és tizenhá-
romezer kilogram kenyéren csak 2030
dinárt keresett. A bíróság Ecksteint az
árdrágítás vádjára alól felmentette.

— Uj mérnök. Salamon Imre novi-
zadi mérnök, a frankenhauseni poly-
technikán a mérnöki vizsgát sikeresen
letette.

— Mussolini női merénylőjét nem
büntetik meg. Rómából jelentik: Miss
Gibson ügyében, aki tudvalevően tavasz-
szal Mussolini ellen revolvermerényletet
követett el, az államügyész az aktákat
visszaadta a vádtanácsnak és azt indít-
ványozza, hogy a vádlottat a merénylet
miatt esküdtszék elé állítsák. Amint poli-
tikai körökből hírlik, az államügyész-
ség a vádat véglegesen elfogja ejteni,
azzal a megokolással, hogy az orvosi
szakvélemények szerint Miss Gibson lel-
kileg beteg és teljesen beszámíthatatlan.

— Radics István Boszniába utazott.
Zagrebból jelentik: Radics István pé-
nteken délelőtt dr. Kosutics István kép-
viselővel Boszniába utazott, ahol négy
napig marad. Radics a travnikai kerület-
be megy, ahol több népgyűlést fog tar-
tani. Radics Istvánhoz Bródban csatla-
kozni fog dr. Sibenk Sztankó agrárre-
formügyi miniszter is, aki Radicsot el-
kísére agitációs útjára.

Komlójelentés. Noviszadról jelentik:
A vajdasági komlótermelők szövetségé-
nek jelentése szerint az I. osztályu
komló ára 9500—11.000 dinár, középjó
minőségű 8500—9500 dinár és gyengébb
minőségű 6500—8000 dinárig. Forgalom:
élénk. Irányzat: szilárd.

— A szekicsi kuruzsló elkezdte egy
csödört. Szekicsről jelentik: Kitlugma-
yer Jakab szekicsi lakos arról volt ne-
vezetes a községben, hogy különböző
csodaszereivel megtudta gyógyítani az
állatokat. Gyógyítási módszere valójá-
ban nem volt eredményes, mindamellét
a szekicsiek vakon hittek benne a leg-
utóbbi napokig. A legutóbb ugyanis az
történt, hogy az egyik gazda értékes
csödörét átkuruzsolt a másvilágra,
mire fellejelentést tettek ellene. Kitlugma-
yert kuruzslásért ötszáz dinár pénzbír-
ságra ítélték.

— Papválasztás Vilovón. Vilovóról
jelentik: Az itteni görögkeleti hitközség
vasárnap tartotta Kátity Milos kerületi
esperes, országgyűlési képviselő elnök-
lete alatt közgyűlést, amelynek tárgy-
sorozatán az Ivánsevity Sztévan lel-
kész-tanító távozásával megüresedett
plébánosi állás betöltése volt. Minthogy
az állásra csak dr. Vakányac Jovan
szremszki-karloveci teológiai tanár pá-
lyázott, a helybeli hitközség egyhangu-
lag őt választotta meg. Amíg dr. Va-
kányac el nem foglalja állását, Temeri-
nac Sztévan loki esperes-plébános he-
lyettesíti.

— Letartóztatták a varsói rendőrség
főnökét. Varsóból jelentik: Már hóna-
pok óta közölnek a lapok leleplezéseket
azokról a megvesztegetésekről és sikk-
asztásokról, amelyeket a varsói bü-
nyügyi rendőrség magasrangú tisztviselői
követtek el. A leleplezések következté-
ben a belügyminiszter feltűggesztette ál-
lásától Bachrach detektív-főnököt, a
pénteken váratlanul letartóztatták. A let-
tartóztatás is a belügyminiszter rend-
letére történt, mert ezzel is siettetni
akarja az ügy bünyügyi tisztázását.

Ha megversz is, imádlak én

Éjfél. A koresmákat bezárlják. A gaz-
dasági válság legbiztosabb jele, hogy ez
az aktus csöndben, néptelenül megy vég-
be. Az ajtók becsukódnak, a villany ki-
alszik s alig egy-két ember jön ki az
ívóből. Ezek is színjőzának. Nem tudom,
ismerte-e Bogojevics Iván pénzügyi in-
spektor ur a régi Szuboticiát, tudja-e,
hogy máskor ilyenkor, amikor a must
forr, éjféltájban több volt a részeg em-
ber Szuboticián, mint a józan. Ha a mos-
tani éjféli Szuboticiát összehasonlítja a
régivel, rögtön rájön, hogy nincs itt
pénz, bajos lesz Szuboticián ebben az év-
ben ötven millió adót behajtani...

Hát bezárlják a koresmákat. Az az egy-
két elkésereedett aglegény, aki nem me-
részkedik előbb haza a rideg burtozozott
szobába, megindul a sötét utcán. Néhány
perc múlva elindulnak elkéseredetten,
szomorúan a pincérek és a cigányok is.
Egyik sínes megelégedve a mai nappal.
Nem volt kereset. De tegnap sem volt,
sőt tegnapelőtt sem. Azért pincér és mu-
zsnkus még sem megy éjfélkor haza. A
kávéházak még nyitva vannak, ott a
jobb-band hangjára táncolnak s akármi-
lyen gyűlöletes is ez a muzsika előttük,
mégis benéznek egy feketére.

A koresmajóban egy csapzott, fá-
radt asszony áll. Vékony kendőjét ma-
gára huzza a hideg éjszakában. Vár.
Mikor az ura kilép, aki pincér, vagy ze-
nész a lokálban, a nyakába borul s csó-
kolni kezdi:

— Ernő, édes Ernő gyere haza. Meleg
szoba vár. — Nyomban utána jajgatás.
Az Ernő pofonütötte a csókos, szerel-
mes asszonyt s indui tovább a többiek-
kel a kávéház felé.

Alig halad két lépést, az asszony bak-
tat utána:

— Drága Ernőm, ugyan gyere haza.
A drága Ernő felkap egy sáros ka-
vicsot s az asszonyhoz vágja. Az megint
jajgat egy sort s újra rákezdi

— Ernő... Ernő...

Az Ernő már messze jár, onnan kia-
bálja vissza:

— Ne kívánd, hogy hazamenjek, mert
ugyis agyonverlek!...

— Nem bánom, üss agyon, csak gyere
haza — sirja bele az éjszakába az as-
szony. De ezt már Ernő nem hallja.
Tán bent ül már a kávéházban.

Az asszony pedig keres egy csöndes
szögletet, ahol nem éri a szél s várja az
Ernőt, akinek itt kell elhaladni, ha ha-
zamegy... Mert hátia mégis haza-
megy...

— A Francia Klub vasárnapi teadél-
utánja. A szuboticiai Francia Klub e hó
31-ikén vasárnap délután fél öt órai
kezdettel táncos egybekötött teadél-
után rendez, a Bárány-szálloda teli-
kertjében. A zenét Pátkai Sándor he-
gedümművész kiváló zenekara szolgál-
tatja. A klub vezetősége kéri a klub
tagjait és azok barátait, hogy a teadél-
utánon pontosan megjelenni szivesked-
jenek.

— A bánáti közlekedés hibái. Becs-
kerekéről jelentik: A becskerekai keres-
kedelmi- és iparkamara november 7-én
a bánáti gazdasági egyesületek bevoná-
sával konferenciát tart, melyen a báná-
ti vasúti közlekedés hibáiról tanács-
koznak. A konferenciára a kamara meg-
hívta a szuboticiai vasútgazgatóságot is.

— Lemondott állásáról a becskerekai
ügyész megbízott. Becskerekéről jelen-
tik: Lozanic Szlávkó dr., a becskerekai
törvényszék ügyész megbízottja le-
mondott állásáról és ügyvédi irodát
nyit. Az ügyész megbízotti teendőkkel
Gagics Jován törvényszéki jegyzőt biz-
ták meg.

— Ünnepléses keretek között nyílik
meg Balázs G. Árpád képkiaállítás. Va-
sárnap délután három órakor ünneplés-
es keretek között nyitja meg Szántó
Gábor dr., a Népkör ügyvezető elnöke
Balázs G. Árpádnak, a vajdasági kép-
zóművész legjelesebbikének képkiaál-
lítását a Népkör disztermében. A kiál-
lítás nyolc napig marad nyitva és a kö-
zönség körében már is nagy érdeklődés
mutakozik a nivósnak ígérkező kiál-
lás iránt.

— A beogradi telefonvonal. A Szubo-
tica és Beograd közötti telefonforgal-
mat egyetlen vonalon bonyolítják le.
Már magában véve ez a körülmény is
rengeteg hátránnyal jár a közönségre,
mert ezt az egy vonalat annyira igény-
be veszik a sűrű beszélgetések, hogy
egy-egy beogradi kapcsolásra néha 2—
3 órát is kell várni. De ez a bajoknak
csak az egyik fele. A másik fele abból
áll, hogy ez az egy, roppantul ulter-
helt vonal igen gyakran hasznavehetet-
len és a zordabb idők beálltával heten-
kint legalább kétszer, esetleg még több-
ször a Beogradot hívó fél azt a választ
kapja a központtól, hogy a vonal rossz.
Ezen a folyton ismétlődő anomálián
egyszer végre mégis csak segíteni kell,
még pedig az egyetlen lehető módon,
tudniillik úgy, hogy a már számtalan-
szor beigért második telefonvonalat
meg kell építeni. A közönség, amely a
drága telefondíjakat fizeti, joggal el-
várhatja, hogy ha már van telefonja,
annak hasznát is vehesse. A folytonos
telefonmizériák miatt az egész közön-
ség szenved, de talán leginkább a la-
pok, amelyek a hírszolgálat lebonyolítá-
sánál szinte leküzdhetetlen akadályok-
kal küzdenek, ha nem használhatják a
telefont. A noviszadi posta- és távir-
igazgatóság mindig méltányosnak és
belátónak bizonyult a közönség jogos
óhajaival szemben. Reméljük, hogy ha
az itt hangoztatott panaszok tudomásá-
ra jutnak, megteszi a szükséges intéz-
kedéseket a bajok megszüntetésére.

— Hatvany Lajos báró Erdélyben.
Nagyváradról jelentik: Báró Hatvany
Lajos Nagyváradra érkezett, ahonnan
továbbutazik Kolozsvárra.

— A sokolaci elemi iskola felszente-
lése. Szekicsről jelentik: Az Emusics-
pusztán alapított Sokolac telekes köz-
ségben iskolát építettek, amelyet a na-
pokban szenteltek fel ünnepélyes kere-
tek között. A felszentelésen Aranacki
Dragomir tanfelügyelő is résztvett.

— Egy család tragédiája. Budapestről
jelentik: A báró Podmaniczky-család la-
josmizsei ágában az utóbbi időben soro-
zatos tragédiák játszódnak le. Báró Pod-
maniczky István két évvel ezelőtt vette
feleségül Scultéty Erzsébetet, egy dus-
gazdag és előkelő család leányát. Két
éves holdog házasság után hat héttel
ezelőtt az asszonynak ikrei születtek,
azonban néhány napos korukban meg-
haltak. Néhány nappal később a fiatal
Podmaniczky báró hastífuszban megbete-
gedett, amihez később tüdőgyulladás
járult és két héttel az ikrek halála után
báró Podmaniczky is meghalt. Fiatal öz-
vegye ekkor Lajosmizsére költözött Er-
nő nevű fivéréhez, azonban buskomor
lett és állandóan hangoztatta, éri, hogy
további szerencsétlenségek fogják érni.
A család igyekezett megnyugtanni a fia-
tal özvegyet, aki azonban beteges előér-
zettől nyugtalanítva, különösen fivére
életéért aggódott. Két héttel Podmanicz-
ky István báró halála után a fiatalas-
szony fivére, Scultéty Ernő hirtelen
agyvérzésben meghalt. A fiatal asszonyt
ez a váratlan csapás végleg kétségbe-
ejtette. Másik fivéréhez, Scultéty Mihály
lajosmizsei gőzmalomtulajonoshoz költö-
zött, a buskomorság azonban mind-
jobban erőt vett rajta. Csütörtök éjjel a
fiatal asszonyt nem találták szobájában,
mire keresni kezdték és éjféli tájban rá-
találtak a község temetőjében Ernő fi-
vére sirján holtan. A szerencsétlen fia-
tal nő megmérgezte magát.

— Letartóztatták a becskerekai vasúti
műhely csalóját. Becskerekéről jelentik:
A becskerekai vasúti műhelyben, mint
már megirtuk, Petrovics Mihály mű-
helyfőnök nagyarányu csalást leleplezett
le. A csalást Löffenholtz István műhely-
pénztáros és két társa, Kamencsics Ti-
hamér irnok, valamint Bartos Nikola
számvevő követték el. A vasútgazgató-
ság fellejelentésére az ügyesség pénte-
ken utasította a rendőrséget, hogy Löff-
felholtzot tartóztassa le. A rendőrség
letartóztatta a műhelypénztárost, aki
társaival együtt beismerte, hogy a csalá-
st, mellyel közel hatvanezer dinárral
károsította meg a vasutat, elkövezték.
Bartos és Kamencsics szabadlábon ma-
radtak.

— Felismerték a szentai rejtélyes ha-
lottat. Szentáról jelentik: A múlt héten
közölte a *Bácsmegyei Napló*, hogy a
mezei munkások Szanád és Crnabara
között az országuton egy hatvan év
körüli, hidegtől megdermedt öregember-
re akadtak. Beszállították a szerencsét-
len embert a szentai közkórházba, ahol
anélkül, hogy egyetlen szót szólt volna,
néhány óra múlva meghalt. A Nagyré-
ten lakó Kovács Mártonné Orbán Vik-
tóriától kedden azt kérdezték a szom-
szédjai, hogy nem az ő bátyjáról, Or-
bán Jakab hetvenéves földmivésről,
irta-e a *Bácsmegyei Napló*, hogy meg-
fagyott. Minthogy Orbán Viktória nem
kapott semmi hírt testvérbátyjáról, aki
Zsombolyára vialog igyekezett gyer-
mekeihez, elolvasta az újságícket a
»rejtélyes halotról«, majd fölment a
rendőrségre, rátekintett a halotról fel-
vett tenyépre és nyomban ráismert
bátyjára.

28 a Bácsmegyei Napló
vasárnapi száma 4
„FILKÓ“
„HABOSTORTA“
oldalas ingyen mellékletek dinár

— Fordulat a becskerekai vasúti lopás
ügyében. Becskerekéről jelentik: A becs-
kerekai vasúti pénztárban elkövetett
nagyarányu lopás ügyében fordulat ál-
lott be. A lopással *Cuberko Alekszandra*
vasúti pénztárost gyanusították, akit a
rendőrség le is tartóztatt, a pénztá-
ros azonban tagadja, hogy a lopást ő
követte el. A nyomozás során olyan
adatok merültek fel, melyek szerint a
lopásban valószínűleg részes Ács Géza
elbocsájtott osztálymérnökségi hivatal-
nok, akit a kritikus napon többen láttak
az állomáson. Ács a romániai Zsombolyán
lakik, ezért a rendőrség megke-
reste a zsombolyai hatóságokat, hogy
Ácsot tartóztassák le és hallgassák ki.
A zsombolyai rendőrség le is tartóztat-
ta a volt vasúti hivatalnokot, aki azon-
ban igazolta, hogy azon a napon, ami-
kor a lopás történt, Zsombolyán tartóz-
kodott, mire szabadlábra helyezték.

— A topolai Rác-malmos regénye.
Annak a sajnálatos szenzációnak, amely
izgalomban tartja nemcsak Szuboticiát és
Topolát, hanem az egész Vajdaság ke-
reskedő és jogászközönségét, hosszú
riportot szentel a *Bácsmegyei Napló*
vasárnapi száma is. A vasárnapi lap ter-
mészetesen a Rác-ügyön kívül is gaz-
dag tartalmu lesz, érdekes cikkek, repor-
tok, képek. Forró Pál új regénye teszik
a 28 oldalas újság tartalmát. A vasár-
napi lap minden példányához ingyen
mellékletül adjuk a Filkó és a Habos
Torta című lapokat.

— Összeült Becskerekén a konszisz-
tórium. Becskerekéről jelentik: Rodics
Rafael érsek elnökletével pénteken este
összeült a katolikus konszisztórium,
mely a becskerekai hitközség kebelében
felmerült ellentéteket vitatta meg. A
konszisztórium döntéséről semmi sem
szivárgott ki. Rodics érsek szombaton
elutazik Beogradba, ahol felszenteli a
volt osztrák-magyar követség épületé-
ben emelt kápolnát. Beogradból Szme-
derovóba, onnan pedig Zagrebba utazik
az érsek, ahol résztvesz a Strossmayer-
szobor leleplezési ünnepélyén.

— Az orosz groteszk színtársulat
vendégszereplése Noviszadon. Az orosz
groteszk színpad november 1-én és 2-án
a noviszadi Nemzeti Színházban ven-
dégszerepel. A nagyhirű orosz társu-
lat játéka iránt nagy érdeklődés nyil-
vánul meg.

— A forró leves. Futakról jelentik:
Nádaski Juliska futaki kisleány pénte-
ken délelőtt szülei lakásán ebédközben
a forró levest magára öntötte. Súlyos
égési sebekkel a noviszadi közkórházba
szállították. Állapota súlyos.

Vegye meg,
olvassa el, őrizze meg
a Bácsmegyei Napló vasárnapi
számát. A regénymellékletet
ingyen beköltejük

— **Elmebeteg az országot árkában.** Lokról jelentik: A loki csendőrség egyik járőre, a községbe vezető országut árkában egy lerongyolódott embert talált, aki a csendőrök kérdésére összefüggéstelen válaszokat adott. Beszállították a csendőrlaktanyára, ahol megállapították, hogy Rauch Antalnak hívják, opovói napszámos, aki már évek óta súlyos elmebeteg. A csendőrség Rauchtól illetőségi helyére szállítja.

— **Veréssel fizetett egy malidjosi kovácsmester.** Malidjósiról jelentik: Lénárd Pál malidjosi kovácsmester Kajla Vince ötvenhatéves segéjét megverte. Lénárd összeküldöztette Kajlával és a mikor Kajla megjelent nála, hogy a fizetését kérje, nekiesett és összeverte. A tehetetlen öregembert úgy vették ki Lénárd kezéből. Kajla orvosi látelést véteget fel, amely szerint husz napon túl gyógyuló sérülései vannak. A kovácsmester ellen megindult az eljárás.

— **A kisasszony iérje Topolán.** Szubeticai műkedvelők szombaton este fogják bemutatni Topolán Drégely Gábornak »A kisasszony iérje« című vígjátékát. Az előadást a Pataki-féle vendéglő nagytermében tartják meg.

— **Halálozás.** Szajánból jelentik, hogy ott csütörtökön meghalt özvegy Nagy Vilmosné, született Radován Anna. Az elhunytban Herreshbacher Dénes szajáni esperes-plébános a nagynénjét gyászolja. Pénteken temették el óriási részvét mellett.

— **Megszökött a rendőrtől.** Feketicsele jelentik: A feketicsi rendőrség két hete ezelőtt elfogta Obznanov Milán huszonnégyéves, állítólagos szegedi illetőségű csavargót, akit kihallgatása után a topolai rendőrségre szállítottak. A topolai rendőrségen Sztambulics Miladin rendőr kiengedte az udvarra söpörni és ezt az alkalmat Obznanov felhasználta a szökésre. A rendőrség közöltevelet adott ki ellene.

— **A vrsaci Dusan Szilni Noviszadon Noviszadról jelentik:** A vrsaci Dusan Szilni csapata vasárnap az OSKV csapatával játszik barátságos mérkőzést hétfőn pedig a NAK lesz a jóhírű bánai csapat ellenfele. A vasárnap mérkőzést az OSKV, a hétfőit a NAK-pályán játszik.

— **Hétfőtől kezdve megdrágul a posta.** Hirt adunk már arról, hogy a postaügyi minisztérium az árvízkarosultak segélyezési költségeinek fedezésére egy hónapon át felemeli a postaportót. A postai áremelés hétfőn, november elsején lép életbe és pedig a módon, hogy a régi bélyegekre felnyomást alkalmaznak, a leveleket csak felülbélyegzett bélyeggel lehet továbbítani. A 25 és 50 parás viszonylatban a postaportó nem változik, ez a két bélyegfaj tovább használható. Az 1-8 d. náros bélyegek ára 50 parával, a 10-30 dináros bélyegek pedig egy dinárral drágulnak. Régi bélyegeket, amelyek nincsenek felülbélyeggezve, november 31-ig nem lehet használni. November 31-ike után újból használhatók. A portófelemelésből befolyó jövedelmek egészben az árvízkarosultak segélyezésére fogják fordítani.

— **Adán az autók csak tíz kilométeres sebességgel haladhatnak.** Adán az utóbbi időben egymást érték az autóbalesetek. Néhány héttel ezelőtt egy gyorsan haladó autó neki vágódott Jakovljević Mladen házának, az autó utasait pedig nagy ivben repültek ki a kocsiból. Néhány nappal később újabb autóbaleset történt, amely azonban már halálos kimenetelű volt. Török Imre jó módú gazda lovat a szembejövő autótól megbökösödték, a kocsit a száguldó lovak feldöntötték. Török a kocsit alá került és kétszáz méternyire magukkal vontatták a veszedelmes helyzetből szabadulni nem bíró gazdát, aki néhány órai szenvedés után kiszendvedt. A sok autóbaleset miatt az adai előjáróság azt a határozatot hozta, hogy az autók a községben csak óránkénti tíz kilométeres sebességgel haladhatnak.

— **Colban előadást tartott Bukarestben Románia népligai szerepéről.** Bukarestből jelentik: A Népszövetség kisebbségi szakosztályának főtákkára, Colban Erik kolozsvári látogatása után tovább folytatta utazását Erdélyben. A szerdai napon Segesvárt látogatta meg, onnan Nagyszebenbe utazott, ahol látogatást tett Teutsch lutheránus püspöknél és a szász politika vezetőinél. Colban pénteken Bukarestben előadást tartott a Fundatia Carol dísztermében »Románia szerepe a Népligában« címen. A Népszövetség főtákkára Bukarestből Dobrudzsába utazik, ahol tanulmányozni fogja a bolgár és török kisebbségek helyzetét.

— **Meglepő leletek a Cheops piramisnál.** Bécsből jelentik: Junker Hermann dr. kiváló osztrák tudós a tudományos akadémiában előadást tartott azokról a kutatásokról, amelyeket osztrák tudósok végeztek Steinhoff György dr. vezetésével a Cheops piramisnál lévő temetőben. A temető mintegy 400 méternyi mélységben fekszik. A legfontosabb eredmény volt az síremlék megtalálása, amelyek a negyedik dinasztia uralkodóinak sírjai voltak. Különösen gyönyörű emlékek III. Kaminswet hercegnek síremléke, melynek sírkamrája csodaszép reliefekkel és feliratokkal van díszítve és Cheops korszakának teljesen hű leírását adja. A legbensőbb kamara falai gyönyörű festményekkel vannak fedve, a színek még teljesen frissek és úgy technikai, mint művészi tekintetben tökéletesek. A gazdag anyagot a bécsi, lipcei, hildesheimi és kairói muzeumok között osztják meg.

— **A Nép kör vigjátékestje.** Október 30-ikán este fél 9 órai kezdettel a Nép kör vigalmi bizottsága fényes vigjáték-estélyt rendez. A műsoron a legválogottabb humoros számok szerepelnek. Számos szláv és magyar énekszám, továbbá több egyfelvonásos vigjáték tölti be az estét. Műsor után reggelig tartó tánc lesz.

— **Néger nő, szöke hajjal.** Párisból jelentik: Akármilyen hihetetlen, ilyen is van. A napokban valóságos udvarral, fekete hajjal szerezsen szobaleányokkal, azonmódon fekete hajjal szerezsen insokkal, ruhákkal megérkezett Párisba egy néger miss. Önagyságának hamisítatlanul fekete a bőre, duzzadtak az ajkai, egyszerűen sehogy sem lehet rámondani, hogy nem néger. Miss Nóra Holt néger és gazdag, úgy költelezik, mint egy maharadzsa, de a párisiak ezzel nem törődnek, nem ez a szenzáció Miss Holtban, hanem az, hogy szöke a haja. Ezt csodálták Párisban néhány napig, de már kikezdte a pletyka. Azt mondják, hogy ez az egész szöke dolog — egy hajfestő cég reklámja...

— **A Talmud Tóra Egyesület** október 31-ikén d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyre tagjait ezuttal meghívja. Ezen közgyűlés a megjelenetek számára való tekintet nélkül határozatképes.

— **Kijavítják a Titel-Perlesz közötti országutat.** Perleszről jelentik: Titel és Perlesz között annyira tönkre ment az országút, hogy az utóbbi időben csak a járhatatlanná vált. Többszöri sürgetésre a földművelésügyi minisztérium ténitési osztálya 170.000 dinárt kiutalt az út rendbehozására. A munkálatok már meg is kezdődtek.

— **Az izraelita Népkönyha** vezetősége kéri a nemes szívű háziasszonyokat, hogy téli zöldség, főzelék bevásárlásaik közben a Népkönyha részére is juttassanak valamit. A küldeményeket köszönettel átveszi a Népkönyha, Zrinjski trg.

— **A vegyészeti ipar a higiénia szolgáltatában.** A modern vegyészeti ipar arra törekszik, hogy minél olcsóbban, jó és a tudományos higiénának megfelelő árucikket készítsen. Ma már sok ezren ismerik az egész ország területén rövid idő alatt elterjedt kis kék dobozkat, amelyekben az »Albus« kézmosószappan kerül forgalomba. Ennek a szappannak összetétele a legfinomabb toalettszappanokéval azonos. Eltérés csak abban mutatkozik, hogy ez a szappan a toalettszappanokat megdrágító festés és parfümálás nélkül kerül forgalomba.

Az »Albus« kézmosószappan az ideális jó szappannak nemcsak minden előnyét egyesíti magában, de a legérzékenyebb bőrt sem irigálja, miután hiányoznak belőle az aeterikus olajok, amelyek néha a legfinomabb toalettszappannál is előnytelen hatást gyakorolnak a bőrre. Éppen ezért az »Albus« kézmosószappan elsőrendű gyermekfürdő szappannak is használható. Az »Albus« kézmosószappan által megoldást nyert az a probléma, hogy a legfinomabb toalettszappan olcsó áron kerülhessen mindazokhoz, akik csakis elsőrangú jó, feltétlenül tiszta szappan vásárlására helyeznek súlyt, de a szappan felesleges illatosítására nem akarnak költeni. Az »Albus« kézmosószappan a kezét a legrövidebb idő alatt teljesen megtisztítja. A mosakodásnál a baktériumokat és az egészségre kártékony egyéb lerakódásokat eltávolítja. A szappan minden maró anyagtól teljesen mentes és így finom szövetek és csipkék tisztítására is kiválóan alkalmas.

— **Róth Olga** kozmetikai intézetében (Subotica, Kralja Aleksandra ul. 4. Rossia Fonsiere palota) az összes szépséghibákat u. m. szepítő, pattanás, málfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhámlasztást stb. garantált eredménnyel kezel. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szerek, kenőcsök, pudrok, gyögvészpanok, arcfehérítő és szepítőkenőcsök stétküldése az egész országban utánvétellel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!

— **Megázolta a ló.** Topoláról jelentik: Barta János községi előfogatoszt az egyik lova fellökte, majd összetaposta. Barta több sérülést szenvedett. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

KINTORNA

— Hol az estélyi ruhád?
— A pénztárcámban.

— Tegnap adtam ki verseimet, Nagy József név alatt.

— Nahát, ilyen tréfát nem illik csinálni. Van magának fogalma, hogy most hány szegény embert fognak ártatlanul meggyanusítani.

— Tudod-e, hogy ez a primadonna két milliót tett félre?

— Mint munkája gyümölcsét?

— Mint imádója munkájának gyümölcsét.

— Az egyik férfi így szól a másikhoz:

— Te, én azt hiszem, hogy a feleségem megal.

— Honnan gondold?

— Nagyon erősen gyanakszom. Mert már ötször történt meg velem, hogy ha korábban megyek haza, a szobaajtót mindig zárva találok.

— Na hallod, ez még nem jelent semmit.

— Nem? Én pedig azt mondom, igen. Mert mikor zörgök az ajtón, mindig valami suttogást hallok: »Pá drágám, azt hiszem, hogy ez a vén szamár urad...«

TŐZSDE

Zürich, okt. 29. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 16.20, London 25.1425, Newyork 518 ötnyelcad, Brüsszel 72.15, Milanó 22.65, Amszterdam 207.30, Berlin 123.35, Bécs 73.20, Szófia 3.75, Prága 15.35, Varsó 57.5, Budapest 72.60, Bukarest 2.90.

Beograd, okt. 29. Zárlat: Páris 176, London 274.80, Newyork 56.55, Genf 1094.25, Milanó 248.50, Berlin 1347.50, Bécs 800, Prága 167.95, Budapest 794.

Zagreb, okt. 29. Zárlat: Páris 179—181, London 274.99—275.29, Newyork 56.47—56.67, Trieszt 246.43—248.43, Berlin 13.47—13.50, Bécs 798.35—801.25, Zürich 1092.54—1095.54, Prága 167.55—168.35, Lira 242.50—244.50.

Szombori terménytőzsde okt. 29. Buza 76 kilós 290—292.50 dinár, 75 kilós 285—290 dinár, 74 kilós 280—285 dinár, szerémi 280 dinár, tiszai 295—300 dinár, bánati 295—300 dinár, begai 295—297.50 dinár, szerbiai 272—277.50 dinár. Rozs 205—215 dinár. Zab 145—150 dinár. Árpá 160—165 dinár, tavaszi 180—185 dinár. Tengeri 175—180 dinár, száritott 160—165 dinár, csöves 80—85 dinár, morzsolt 115—120 dinár. Bab 165—170 dinár. Liszt 0-ás 450—480 dinár, 2-es 410—425 dinár, 5-ös 350—380 dinár, 6-os 280—295 dinár, 7-es 200—220 dinár, 8-as 135—140 dinár. Korpa 110—115 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalm: 151.5 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 29. A határidőpiacon az üzletmenet vontatott, az irányzat gyengül. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza novemberre 391—392.5, zárlat 391—392, márciusra 424.5—426.5, zárlat 423—424, májusra 424.5—427.5, zárlat 424—424.5, rozs márciusra 338—340, zárlat 338—339. A készáru piacon is lanyhább az irányzat, a buza 5000 koronával olcsóbbodott, a rozs irányzata azonban változatlanul tartott. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 377.5—400, rozs 302.5—305, árpa 235—255, sörárpa 290—350, köles 180—190, zab 210—230, tengeri 252.5—255, ujtengeri 190—192.5, repce 565—570, korpa 165—170.

Csikágói gabonátőzsde, okt. 29. Buza decemberre 142.875, buza májusra 147.875, buza júliusra 140.50. Tengeri decemberre 76.75, tengeri májusra 84.875, tengeri júliusra 87. Zab decemberre 44, zab májusra 48.125, zab júliusra 77.75. Rozs decemberre 100.25, rozs májusra 107.

Newyorki gabonátőzsde, okt. 29. Buza őszi vörös 154.375, buza őszi kemény 157.875. Tengeri 90.875. Liszt 710—740. Irányzat búzánál tartott, rozsnál alig tartott, tengerinél csendes.

A jelenkor legjobb rádiói

'Tungsram'
rádiókészülékek.

Recsegés és minden mellékzörej nélkül működik minden időben.

Lerakat és bemutatás

De-Dion-Bouton

autószaküzlet SUBOTICA
Aleksandrova ulica 6. szám.

Mielőtt rádiókészüléket vesz, tekintse meg a „Tungsram“ készülékeket.

Ismét kapható az ideális
„BLAUPUNKT“ fejhallgató.
Elegáns! Könnyű!
Hangfinomsága utolérhetetlen!
KONRATH D. D. SUBOTICA.

NYILT-TÉR

Üzlet áthelyezés

Értesítjük a mélyen tisztelt vevőkörünket, hogy üzletünket f. év november hó 1-én a városi bérpalotába (Weitzenfeld mellé) helyezzük át. Egyben felhívjuk a n. é. közönség figyelmét -ső rangu angol szövetraktárunkra.

Szíves pártfogást kér
Osztrogonacz és Kenedich

10005 uri szabók

Meghívás

Kéretnek a „NADA“ Kiházasító Egylet tagjai, hogy okt. 31-én d. u. 3 és fél órakor Szudarević ulica 52., saját helyiségében tartandó **rendkívüli közgyűlésen** megjelenni szíveskedjenek.

Tárgy: A „Pomoć“-tyal való megállapodás jóváhagyása.

Az elnökség

PRIESNER

RUDIĆEVA ULICA

e heti reklám árai!

Férfi kalapok	58 D.	Gyermek cipők	36
Gyermek kalapok	40 D.	számig, 30 D.-tól	95
Férfi ingek	50 D.	dinárig. Gombok, szal-	
Selyemnyakkendők	18 D.	lagok, himzések, csip-	
Harisnyák	8 D.	kék teljes kiáruítása	
Vászon zsebkendők	4 D.	beszerzési áron a ul!	
Nadrágtartók	10 D.	Használja ki az al-	
Téli trikó ingek	48 D.	kalmat, míg a kész et	
Esernyők	50 D.	tart!	7673

Bajmok község előjárósága
5194/1926. szám

Hirdetmény.

Bajmok község előjárósága 1926. november 1 én d. u. 3 órakor a község háza tanácstermében a községi rendőrség valamint szolgáló személyzet téli ruházatának beszerzése és elkészítése céljából nyilvános szóbeli árverést tart, amelyre az érdekeltek ezuton is meghívhatnak.

A rendőrség részére elkészítendő:

12 téli köpeny sötétkék posztóból, 12 nadrág fekete posztóból és 12 tányér sapka.

A szolgáló személyzet részére:

5 télikabát mellényekkel, 5 nadrág és 5 sapka. Közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt a községi előjáróságnál tudhatók meg.

Bajmokon, 1926. október 26.

9999

Előjáróság.

A legjobb, legizletesebb eredeti

édesnemes spanyol

„CRIMSON“

PAPRIKA

fehér és fekete

BORS, mandula és mogyoró,
„Bürgi“ és „Ementhal“ sajt
ugymint mindennemű **fűszer és csemege**
áru a legjutányosabb áron

Mladen M. Popović & Comp.

cégnél **BEOGRAD**

Vasina ulica 18. — Telefon 5—05.

KAPHATÓ

9908

Gyümölcsfákat

alma, körte, cseeresznyét elad darabonként
15 és 20 dinárért

az **Intézőség, Podravsko Poljoprivredno**

a. d. Dárdán

9908

Előnyomtatott kézimunkákat előfestett gobelineket sablonokat teljes előnyomdaberendezéseket

legolcsóbb áron, gyorsan és pontosan szállítunk
Arjegyzéket kívánatra díjtalanul küldünk!

Kézimunka és Sablonipar

Budapest, VI., Dob-uca 30

9703

Legelsőrangú üzlet!

Kalapszalon „ESTERKA“

a KORZÓN „Aleksandrova ulica 9.“

Bársonykalapok legszebb anyagból és elegáns kivitelben
90—100—150 dinár

Filzkalapok 80—100—150 dinártól és feljebb

Frissen érkezett bécsi és párisi modellek.
Elegáns alakítások olcsó áron!

9527

JUTÁNYOSAN ELADÓ

egy 8.5 Kw. 73 Amp. 2000 fordulatos, Simens Schuckert alig használt egyenáramu dinamó (110 volt) motornak is használható, ampermé-
rővel, kapcsolótáblával és szabályozóval. To-
vábbá egy 2.2 Kw. 150 voltos (a szombori feszültséghez) Simens Schuckert alig használt forgóárammotor indítóval.

Lőwy Adolfnál, Osijek I.

Selyemárugyár.

9939

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Üzletemet a városháza alól **nov. 1-én** áthelyezem
Kr. Aleksandra ul. 13 sz. alá

(volt Moravia helyiségébe), amelyet modernül
büffé, fűszer és csemege

részére berendezek és új áruval felszerelék
Kérem a n. é. közönség további szíves pártfogását
Martin Schik

9931

Mi az Ultraphon?

Ultraphon a legújabb technikai vívmányok alapján készült beszélőgép, amely minden eddig létezett beszélőgépet annyira felülmúl, hogy általa a hang művészi visszaadásának eddig soha, sehol sem tapasztalt tökéletességét lehet elérni.

Hallgassa meg az **Ultraphont** és hasonlitsa össze bármely beszélőgéppel és Ön csak az **Ultraphont** fogja választani. A „Ultraphon“ a legkomolyabban veendő hangszer, természetű hangvisszaadással és **utolérhetetlen** erősséggel.

Bemutatás és eladás

Popper István Novisad

Jevrejska-uca 15

296

Megérkezett a hideg!

A szövött és kötött mellények, kabátok, pulloverek ismét aktuálisvá váltak

VEGYEN KÖZVETLEN A GYÁRBÓL
Elegáns kivitel. Tartós minőség. Olcsó árak.

Beck Jenő

szövött és kötött áruk gyára Subotica, Pašićeva ulica 8.
Gőzfürdő mellett.

AT. HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

Fővárosi mintára ujonan átalakított üzletemben az **őszli és téli köpenyek, ruhák, bluzok, bundák** stb. árusítása megkezdődött.

Kérem a t. hölgyközönséget, hogy szükségletét fedezze nálam, hol a legutolsó divatújdságokat a legolcsóbb árakon kapja, amit a következő néhány adat igazol:

Téli köpeny, himalája és ve-
lourból, végig bélelve
600—800 din.

Ugyanez szőrmézve
1000—1200 din.

Téliköpeny, legfinomabb tükör-
posztóból, szőrmézve
1350—1600 din.

Selyem-plüs kabátok tiszta se-
lyemmel bélelve 1800 dinártól
Kü ölegességek szőrmebundákban és gyer-
mekkabátokban! Hosszu szőrmebundák már
2500 dinárért, seál-bundák a legfinomabb
minőségben 6000 dinárért kaphatók

HEGYI FÜLÖP

NŐI FELÖLTÖK ÁRUHÁZA

SUBOTICA, Kr. Aleksandra ulica 7.

Hitelképes egyének részletfizetésre vásárolhatnak!

Hitelképes egyének részletfizetésre vásárolhatnak!

A LEGJOBB NEMET RADIÓUJSÁG A

„RADIOWELT“

Megjelenik minden szombaton. Tudományos cikkek s népszerű illusztrált rádióriportok.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

WIEN III., RÜDENGASSE No. 11.

Ne mulassa el még ma előfizetni ezt a kitűnő rádiószaklapo

A „RADIOWELT“ előfizetési árai:

Égész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár

Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

KORZÓ MOZI

Csütörtök—Vasárnap

Fanamet film Adolf Menjou a híres diplomata és nőcsábít ismét bemutatja utólrhetetlenül finom játékát

A király szórakozik

Eredeti francia vígjáték El ur és Cailavet szindarabja után. Csodás színezett felvételek. Nemesak a filmen, de a Kert moziban is fagypon volt midőn

ZORO-HURU

Téli szerelem . . .

c. filmjét játszó ták.

Aki nem látta ZORO-HURUT a hideg miatt ingyen nézheti meg most a

KORZÓ MOZI

ha jegyet vált az első slágerhez . . .

A Liffa menti megnyitó díszelőadásán
Stogof Mihály, Verne regény kerül színpadra

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező közzéadásra számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdések-közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Jóforgalmu vendéglő szállodával. 10.000 lakosú bácskai városban, hosszú lejáratu törlesztésre is, olcsón eladó. Crvenka Stock. 9680

Ruhavásár! Siessünk Eislér Izsóhoz, szebbnél-szebb nőiföltő modellek érkeztek és olyan olcsón árussítja! Mi férfiföltőnt, télikabátokat a fiuknak is csak ott veszünk! Legjobbiban csak Eislér Izsónál vásárolhat. Barátok templa során. 9215

Seck - féle hengerek Mod. M. 800x250 egy pár sima hengerrel, használt, jó állapotban, olcsón eladó. A hengerek még üzemben megtekinthető. Paull Sándor hengermalom. Kovin (Banat). 9947

Modern hálószoba. zongora és varrógép Vilsonova 22. alatt eladó. 9949

Használt. de iókarban levő 60—80 hektoliter tartalmu vastartány megvételre kerestetik. Kornhauser. Petrogradska ul. 19. Subotica. 9962

5 dinár 1 kg belloru alma Piukovics József központi irodájában. VI. Jelačićeva ul. 4. 9964

Paplan részletfizetésre gvári áron. heti vagy havvi fizetésre. Raktáron klot és vatta minden mennyiségben, paplanok minden színben és minőségben 140.— dinártól feljebb. paplan-varrás 55.— dinár. Buliović Béláné. Subotica. Pašičeva 8. — Edevenpiac. Gőzfürdő során. 9549

60 HP kompresszor Benz Dieselmotoromhoz szakképzett gépészt keresek. 20—25.000 dinár biztosíték megkívántatik. Jelige: »Nyugodt és gond nélküli megélhetés. 9897

Szalagfűrészgép Kirchner 700 m/m *Tüzifaaprító-balta*, két karu, 3,2 HP villanymotor, komplett, használtak, olcsón eladó Ulrich Testvéreknél. Subotica. 9977

Villanymotor Siemens-Schucker. 3:5 HP. 220—380 voltos, maídnem új kapcsoló, indító, szűrésztők, áramórával 3.600 dinár. Subotica. Paie Kujundžića ul. 4., emelet. 10005

Cserénpálva. teljesen iókarban, eladó. Sudarevićeva 67. 10021

Értesítjük a nagyérdemű tüzifavásárló közönséget, hogy vevőink nagyobb kényelmére a

Nada drogeriában Denico-tőzsdében rendelőgyűjtő állomást

létesítettünk, ahol

I-a kevert hasábfára á 36 dinár

I-a bükkhasáb tüzifára á 38 dinár

veszünk fel rendeléseket. — A tüzifát a rendelés napján házhoz szállítjuk.

Teljes tisztelettel
Vujkovics J. és Tsa
tüzifa kereskedők

Telefon 699.

2918

HUMANIK

NOVISAD: Dušan Nastić, Kralja Petra 11. OSIJEK, SUBOTICA

Apollo Novisad

Oktober 29., 30., 31.

A szezon slagere!

„A kerinző királynő“ (An der schönen blauen Donau)

A szellem és jókedv filmje

7 felvonásban.

Lya Mara, Harry Liedke, Verebes E. nő

Hétfő—kedd

KIKI

francia vígjáték.

Norma Talmadie és Ronald Kollmann

Vadonatu modern ebédő és butor. gvönyörű üvegcsillár jutánvosan eladó. Ugyanott Aleksandrova ulcán butorozott szoba 1 vagy 2 személyre kiadó. Cim a kiadóban. 10016

Használt. teljesen iókarban levő Ford és De-Dion-Bouton autó, rendkívül olcsón eladó. De-Dion-Bouton-Alpha-Romeo autósaküzlet. Subotica, Aleksandrova 6. 9994

Kalapossegéd

önálló munkás, aki férfi és női kalapok készítésében jártas, javító műhelyben állandó munkára felvétetik.

Belépés azonnal.

Ajánlatok intézendők.

özv. Andrez Péterné

VEL. BECSKEREK,

Kralja Petra trg 630. 9990

KÜLÖNFÉLE

Helleseus »Record« zseblámpa, akkumulátor, Dupla ár. ötszörös tartósság. — Gvári lerakat: Viking k. d. Zagreb. Boskovićeva 46. 9870

Különbeíratu parkettás uccai szoba, esetleg teljes ellátással, kiadó. — Ugyanott elsőrendű házikoszt kihordásra is kapható. Bővebbet: Senoe ul. 21. 9927

A város központján kapu mellett közvetlen beíratu két szobából álló irodahelyiség butorozva november 1-re bérbeadható. — Cim a kiadóban. 9943

Butorozott szoba elsejére kiadó. VIII. Boška Vujićeva ul. 14. 10019

NARODNI BIOSKOP

Ki akarja meg nézni Luciano Albertini és Évi Éva lakodalmát? Ki akarja kalandos esküvőjük történetét látni? Az nézze meg

péntek-szombat-vasárnap

A Párizs királya

c. 6 felvonásos rendkívül izgalmas kalandor attrakciót melyek főszereplői: Luciano Albertini, Évi Éva és Vivian Glison

Mint kisérő: Douglas Fairbanks „Bagdadi tolvaj” című rendkívül mulatságos filmjének szízsorozat mulatságosabb

2 felvonásos barleszk groteszkja

Viharos kacaj! Viharos tetszés!

Hétfőn jön! Hétfőn jön!

Lya de Putty

kötő filmje

A VETÉLTÁRSÁK

(cályácaka)

Bettéren két nagy szoba kiadó, esetleg irodának is. Cim a kiadóban. 9951

Elveszett Dudas Antal névre szóló fényképes fegyvertartási engedély. Megtaláló adia le a kiadóba. 9953

Irodának, raktárnak, iparosnak alkalmas suterenhelyiség kiadó. Bővebbet Eislér Izsó ruhaüzletében. 9956

Házikoszt a Szegedi Szőlőkben. minden igényt kielégítő, kihordásra kapható. Bővebbet Oláh fűszeresnél, a zsidó kórháznál. 9950

Klavier wird verkauft. Anfragen, Poštanska ul. 9. I. Stock. 9971

Különféle festékek, fűszer- és csemegeárú a beszerzési áron kapható. Peić agentura, Paie Kujundžića ul. 5. 9976

Kiadó egy butorozott szoba különbeíráttal, Frankopanska ul. 17. 9979

Lakást teljes ellátással keres hivatalnoknő. Cim: Radio-Reklam Jugoslavia Subotica. Telefon 10. 10000

Különbeíratu butorozott szoba és egy irodahelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 9980

Damburirozás, madeira és festés ruhákra, sálakra stb., fehérművarrás és himzés, plissirozás és guvrirozás olcsón és szépen. Aida, Csirkepiac. Péics-ház. 8956

FOGLALKOZÁS

Nagyobb kaucióval pénztárnoki vagy más bizalmi állást keresek? Cim a kiadóban. 9857

Házvezetőnői állást keresek rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jellegre kérek. 9918

Kocsis azonnalra felvétetik. Berger-malomban. 9944

Gyógyszerészgyakornokot akceptálok, aki már dolgozni tud, vagy fiatal segédt. iótl. dagált. kényelmes helyre. Cim a kiadóhivatalban. 9955

Szőlőkezelői állást keresek egy szőlészeti, borászati szakiskolát végzett egyén hosszú gyakorlattal, mely előbbi belépésre. Szives megkereséseket iavadalom megjelölésével »Szőlész-borász« jellegre a noviszadi kiadó továbbít. 9965

Szerbül. németül és magyarul beszélő kezdő hivatalnok állást keres. — Ajánlatokat »Törekvő« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 9970

4—5 szobafestőszegéd kerestetik Horváth-Almaski szobafestőnél. Skotus Viatör ul. 75. 9975

Főmolnár keresek vámalomba, lehetőleg azonnali belépésre. Sikszita kezeléshez értők ajánlatukat küldjék: Hengermalom. Torda. Bánát. cimre. 9995

Munkásnők felvételnek könnyű munkára jó fizetéssel. V. Gaieva ulica (volt Bethlen-u.) 63. 10014

Fiatal leány gyermek mellé felvétetik. Cim a kiadóban. 9978

Cukrászszegéd, fiatal, ki önállóan dolgozik, felvétetik. Ajánlatok Hotel Avala, Ada küldendők. 9992

Házvezetőnőt keresünk házaspárhoz. Ajánlatokat Singer Mór, Vel.-Kikinda küldendők. 9993

Gyermeknevelőnő, aki magyarul, németül és szerbül beszél, vidékre állást keres. Cim a kiadóban. 10018

Cipészszegédek felvételnek jó fizetéssel állandó munkára. V. Gaieva (volt Bethlen) ulica 63. 10015

Üzves kiszolgálónő vagy férfi, a rövidáru szakmából, ki szerbül is tud, jó fizetéssel alkalmazást nyerhet. Cim a kiadóban. 10020

VÉTEL-ELADÁS

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu uionnan berendezett ruhaárúházában. Gyümölcs-piac. Rudics utca. Divatos férfiföltőny 500 din., férfi raglán 600—700, fiu télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummy köpeny 250, szövetségumi 450, bőrkabát 850, szőrmébéléssel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Sajat érdekében ügyvelien a cimre. Földes Samu ruhaárúháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Olcsón eladatnak: női kabátok, ruhák, magyar könyvek, üvegek stb. Cim a kiadóban. 9898

500 DRB. ÓRA INGYEN

Minden IDOL-KREM dobozban van egy betű az

J D O L K R E M

szóából. Ha azokat összegyűjti és beküldi az üres dobozokkal együtt jutalmul kap egy órát

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D. NOVISAD

Legolcsóbb bevásárlási forrás

kész női és férfi fehérműben

POLLÁK LEÓNÁL SENTA

BÁCSKA.

Kérjen árjegyzéket!

9715

„VENEČIN“

kéntartalmu gyógyviz irodalma:

Dr. E. Mainet Paris: **A nehéz gyomor és bélbajok, ekscemák, herpesz és női bajok** kezelése a párisi, Galpetrier, St. Louis, St. Lázár kórházakban.

„Über Venicin“ Allg. Poliklinik, Wien, Med. Wochenschrift 1926. No. 15. Dr. Oscar Hübler: **A reuma kezelése.**

„Venicin“ minden gyógyszerárban és drogériában kapható az erre vonatkozó irodalom díjmentesen kapható az SHS főlerakatnál:

Cosmochemia k. d. Zagreb, Račkoga ul. 7/a

9204

„PERLFLOR“

„ROMANO“ HARISNYÁK

Tökéletesen szép és rendkívül tartós női cérnaharisnya párja csak 32 dinár. — Nagyon erős selyemharisnya párja csak 25 dinár, finom selyemharisnya párja 35 dinár.

Női pamutharisnya párja 10—15 dinár, sűrű nagyon erős harisnya párja 18 dinár. Flórharisnya párja 20 dinár, „Prima Seidengriff“ párja 22 dinár, vékony fátolharisnya 22 dinár, eredeti „Macco“ párja 24 dinár, finom cérna „Prima Seidenflor“ párja 28 dinár, „Fil d' Ecosse“ párja 35 dinár, legfinomabb „Perlflor“ párja 35 dinár, „Fil d' Pers“ párja 40—45 dinár.

„Romano“ harisnya valódi legfinomabb selyemből párja 86 dinár, minden divathölgy öröme, mert rendkívül tartós és feltűnő szép. Ugyanez a harisnya himzett nyilakkal most csak 95 dinár,

Gyapjuharisnyák női, férfi és gyermek, rendkívül nagy választékban raktáron, legolcsóbb áron, valamint divat selyem gyapjuharisnyák.

Férfiharisnyák párja 8 dinártól kezdve, 10 és 12 dinár, szép mintákkal párja 15—20 dinár, finom „Macco“ párja 25 dinár, valódi cérna, finom mintás párja 28—30 dinár, finom, különleges minőség 35—38 dinár.

Keztyűk bőrből és cérnakeztyűk, sima és divatmandzsettákkal, rendkívül nagy választékban és a legolcsóbb árak mellett.

Kereskedőknek és fogyasztási szövetkezeteknek ajánljuk, hogy harisnya és keztyűvásárlás előtt tekintsék meg rendkívül nagy raktárunkat, valamint győződjenek meg áruink színéről, minőségéről és olcsó árainkról és csak azután eszközöjjenek vásárlásukat.

Az áruink szabadon megtekinthetők, vételkényszer nélkül. Szállítás utánvétellel.

HARISNYA és KEZTYÜ LERAKAT BRAĆA ROMANO
BEOGRAD, KNJEGINJE LJUBICE 14.

Rata

Üzletünk október 29-től kezdve

Strossmayerova ulica 10. szám alatt

Engler Albert cég mellett, Pančić Mihály volt
üzlethelyiségében.

Rata